

NGAY TAY

NĂM THỨ NĂM—THỨ BẢY 1er JUIN 1940—SỐ 210 GIÁ 0p12

TÒA SOẠN VÀ TRỊ SỰ : 89, ĐƯỜNG QUAN THÁNH—TÉL. 874

Nhân kỳ xô số, chầy đực bảo chầy cái :

—Mợ ạ, nều chúng mình trúng số Độc đắc thì mua ngay cái
đầu Lý Toét.

Thuốc sán sơ mít

Rất thần hiệu, Số 26. Giá Op.70

Mắc bệnh sán, hay đau bụng, ỉa, hay ăn của ngọt, bề dúi là đau, đi ngoài thường theo ra con trùng như sán sơ mít lẫn với phân, có khi tự nhiên ra ở quần, rất là bẩn thỉu, nếu không chữa, trùng sán ngày một nhờn ra, sức người ngày càng yếu dần, sinh chứng đau sôi hai cạnh sườn, mà thiệt mang, uống thuốc này cam đoan trong hai giờ, ra ngay con trùng giải 12 thuốc, khỏi hẳn. Các ngài có mua xin mua cho được. Thuốc sán sơ mít Thanh-xa (dấu hiệu con voi) giá Op.70 mấy là thứ thật kéo nhảm thuốc giả uống vào thêm hại.

Thuốc run

Bất cứ người nhớn hay trẻ con, mắc bệnh run đũa hoặc run kim, hay tra nước rui, đôi hay quần đau bụng, uống thuốc này buổi chiều ra hết run không phải tây. Giá mỗi gói Op.20.

Thuốc bỏ dạ dày

Uống thuốc run hoặc thuốc sán của bản đường, đã ra hết rồi, nên uống thêm thuốc này, cho bồi bổ dạ dày, và giết hết vi trùng và trứng của run sán còn sót lại, thì không bao giờ mắc bệnh run sán nữa, người chóng trở nên mạnh khỏe béo tốt. Thuốc này có đặc tính chữa bệnh: Đau dạ dày, ăn chậm tiêu, hay đầy hơi, đau tức ngực, đau xuyên cạnh sườn, đau ngang thắt lưng, khi đau khi không, như giả cách, uống thuốc này một hộp bớt ngay, ba hộp khỏi hẳn. Giá 1p60. Các thứ thuốc kể trên hiện có bán tại

Nhà thuốc THANH - XA

73, góc phố hàng Thiếc và hàng Nón HANOI
Ngoài cửa Ireo có vãng

Ở xa mua tỉnh hóa giao ngân.

Đại lý. — Hải-phong: Mai-linh, Nam-dinh: Việt-long, Hai-duong: Quang-huy, Bắc-ninh: Vĩnh-yên, Sơn-tây: Tông: Quý-lợi, Việt-tri: Vạn-lợi, phố Việt-lợi, Vĩnh-yên: Ngọc-tân, Phúc-yên: Thanh-phong, Phú-thọ: Tế-hòa-duong, Hà-dong: Thanh-xa cửa chợ, Hồng-gay: Đại-thống, Thái-nguyên: Quảng-thành, Hòa-bình: Kim-long, phố Đồng-nhân, Thanh-hóa: Thủ-lại, Ninh-bình: Ich-tri và đại lý rượu Vạn-vân, Vinh: Sinh-luy, Huế: Đức-thanh, Việt-nam: Việt-hóa, Vũng-bý: Mai-linh rue Vernez.

Và khắp các tỉnh những nơi treo biển đại-lý Thanh-xa đều có bán.

THUỐC TRƯ'ỜNG-SINH NGÂM RU'ỒU

Cao hồ-cốt, tặc-kê, Sâm, Nhung, Tâm gửi cây giã, sao Kim-anh, Cam-khởi tử, Tô-hợp-hương, Đông-trùng hạ-thảo, và nhiều vị thuốc bổ quý giá theo trong bài thuốc Trư'ờng-sinh Gia-truyền chế luyện thành bánh thuốc này. (Đang rượu ta, rượu ly hay rượu vang tốt mà ngâm). Hương-vị rất thơm, uống ngon tuyệt trần, không có rượu thuốc, rượu bổ nào ngon bằng. Uống rượu này ăn ngon miệng, ngủ yên giấc, tinh thần minh mẫn, bền trí, nhớ lâu, bổ sức, sinh huyết, nhan sắc quang nhuận, trừ được các tật bệnh, suốt đời mạnh khỏe, trẻ mãi không già. Bởi vậy gọi là « Bánh Trư'ờng-Sinh ».

Người khỏe mạnh uống càng tăng sức khỏe, người nào yếu đau như kẻ dưới đây uống rượu ngâm bánh Trư'ờng-Sinh này đều khỏi cả: Những người đau mới khỏi, các bà sau khi mới sinh nở, người ở nơi nước đơ, người bị bệnh ngà nước, bệnh phong tích, bệnh ho, hen, xuyễn, bệnh thổ, bệnh vàng da (cả trong lòng trắng con mắt cũng vàng) bệnh tê thấp, bệnh nhưc xương, bệnh ăn không tiêu, ngủ không được, bệnh đi tinh, mộng tinh, thận hư, đau lưng, bốc hỏa, các ông giao hợp yếu, các bà huyết xấu, kinh không đều, ra khi lư, những người đại tiện không đều, nước tiểu không trong, uống rượu ngâm bánh Trư'ờng-Sinh này đều khỏi cả.

CÁCH DÙNG: Hộp lớn (giá 1p.00) ngâm thành 3 chai (litre). Hộp nhỏ (giá Op.35) ngâm thành một chai (litre) trong một ngày là dùng được. Mỗi chai rượu bổ này đáng giá 3p.00, uống hết lại chế thêm rượu vào cho đến lúc nhạt thì thôi. Nếu muốn đặc, muốn tốt, ngâm thật nhiều bánh thuốc, ít rượu, sẽ thành một thứ rượu khai vị (apéritif) rất q i dễ uống trước khi ăn cơm và trước khi đi ngủ rất bổ, mà lại có đủ sức trị được các bệnh như đã kể trên. Nếu chỉ cần ngon rượu để uống được nhiều khi ng say, không mệt, không bốc nhưc đầu thì ngâm thật ít thuốc và nhiều rượu. Nam phụ lão ấu và người có thai đều dùng được. Trước khi ngâm rượu bóc bỏ bao sáp đi. Xin nhận kỹ hiệu phát 12 tay, có chánh phủ chứng nhận, của nhà thuốc Hồng-Khê.

NHÀ THUỐC HỒNG-KHÊ

Tổng-cục tại 88 Route de Hué (ngay trước cửa Chợ Hôm) Hanoi và có đại lý các nơi, là một nhà thuốc có danh tiếng của người Việt-Nam đã được thưởng bởi tinh vàng và bằng cấp ban khen. Mua thuốc Hồng-Khê xin nhận kỹ giấy hiệu phát 12 tay có chánh phủ chứng nhận kéo làm thuốc giả. Có biểu sách G a-dinh Y-dươ và Hô-Noung ăm-Nang ở ải tỉnh h a-gio ngân.

LU'ỒNG NGHI BỔ THẬN

LE - HUY - PHÁCH

Trong có 100 người đàn ông, ở thế kỷ này, thì có đến 90 người có các bệnh ở thận. Bại thận, đau lưng, mờ mắt, ù tai, rức đầu, tiểu tiện vàng, tinh khí loãng... Hoặc sinh ra mộng-tinh, đi-tinh, hoạt tinh, liệt dương... Hoặc những người vì thủ dâm mà sinh ra tức ngực, hay đánh trống ngực, đi-tinh, mộng tinh... Hoặc những người sau khi khỏi bệnh phong tích vì uống phải nhiều thứ thuốc công phạt làm bại thận khí mà sinh ra đau lưng như bẻ, ù tai, chảy nước mắt, hoa mắt, rụng tóc, uớt quí đầu... Có các bệnh kể trên đều dùng « Lưỡng nghi bổ thận » số 20 của Lê-huy Phách các bệnh khỏi hết — sinh khí cổ tinh, khỏi bại thận, khỏi đi tinh, khỏi mộng tinh, khỏi hoạt tinh, khỏi liệt dương, chắc như vậy! Lưỡng nghi bổ thận số 20 của Lê-huy-Phách là một thứ thuốc bổ thận hay nhất ở xứ này. Giá 1p.00 một hộp

đàn bà bất điều kinh

DÙNG THUỐC LÊ HUY PHÁCH HAY NHẤT

ĐIỀU KINH CHUNG NGỌC số 80 giá 1p50. Các bà có bệnh bất điều kinh, khí lên tháng, khí xuống tháng, huyết ra tím đều, có khi ra khí hư nữa. Trong người bần thần mỏi mệt, kém ăn, ít ngủ, hoa mắt, ù tai, đau bụng khi hành kinh... dùng thuốc Điều kinh chung ngọc số 80 của Lê huy Phách, kinh nguyệt điều hòa, tốt cho sự sinh dục, mau có thai nghén.

ĐIỀU KINH BỔ HUYẾT số 21 giá 1p00 — Các cô kinh hành sai hẹn, tháng có, tháng không, da vàng, quầng mắt thâm người nhọc mệt, dùng Điều kinh bổ huyết số 21 giá 1p00, kinh hành đúng hẹn, da dẻ hồng hào, khỏe mạnh luôn luôn, tăng thêm vẻ đẹp.

thanh niên cứu khổ hoàn

TRỊ TẬN GỐC CÁC BỆNH LẬU

Một thứ thuốc lậu hoàn toàn linh nghiệm, hay hơn hết thấy các thứ thuốc Tây, Tàu, Ta, đã có bán từ xưa ở xứ này. Thuốc này có đặc tính chữa các bệnh Lậu: không chỉ là kinh niên hay mới mắc, tức buổi hay ra mủ, bệnh lậu phải lại hay phải nhiều lần, bệnh Lậu có nhiều biến chứng nguy hiểm, bệnh Lậu ở đàn ông, đàn bà hay đàn bà có thai đều dùng Thanh Niên Cứu Khổ Hoàn số 70, giá 1p20, dùng được nhiều ngày, khỏi tuyệt nọc các bệnh Lậu, Thứ thuốc Thanh niên cứu khổ hoàn này hiệu nghiệm phi thường. Các ngài hãy hỏi những người đã dùng qua rồi sẽ biết.

Khắp các tỉnh:
Trung,
Nam, Bắc
Ái-Lào,
Cao-mên
có đại lý
của nhà
thuốc:

lê huy phách

19 Bd GIA LONG
(hàng gio) HANOI

Nên biết

CỬU-LONG-HOÀN

Một thứ thuốc được phổ thông
nhất ở Đông-dương

Cửu-Long-Hoàn là một bột được
phát hành bởi nhà thuốc Võ-Đình-Dân
ở Cholon (Nam-Ky) N° 323 rue des
Marins, nhà thuốc sáng lập gần 20
năm, được tin dùng nhất ở xứ mình.

Các cụ bời thấy mệt, kém ngủ, mất
ăn, là phải dùng một hoàn Cửu-Long.

Những người gầy gò mất huyết phải
nhờ thuốc Cửu-Long mới thấy mau lại
sức.

Các thanh-niên nam-nữ vì làm việc
nhiều mà mất sức, con người phờ
xanh xao, trí hóa phải mờ mịt, họ đều
chuyên nham phải uống vài ngày thuốc
Cửu-Long.

Các uế-tho thiếu-phụ muốn nhan
sắc được tươi trẻ, muốn khi huyết
được hồng hào, nếu không nhờ đến
thuốc Cửu-Long thì không còn biết
nhờ thuốc nào hơn nữa.

Thậm chí, những người ngồi lâu
đánh bài mệt nhọc, có truyền đi xa
thức đêm cũng đều phải dùng 1 hoàn
Cửu-Long mới lấy lại sức khỏe mau
chóng trong mấy phút.

Cửu Long Hoàn thật là thứ thuốc
buyền diệu, rất có ích cho đời người,
xưa nay, từ bình dân đến trưởng giả
đều ngợi khen, khắp Trung, Nam, Bắc,
các danh sĩ giai nhân đều yêu chuộng
Người ta đã thường nói:

Muốn sống phải nhờ cơm,
muốn có sức khỏe
phải nhờ Cửu-Long-Hoàn.

Câu nói ấy đã đúng với sự thật.
Vậy những ai, cần thuốc phải tìm
học hay tự học xưa nay chưa gặp
đáp có thiên cảm với thuốc Á-đông,
bây giờ nên dùng một hoàn Cửu-Long
thử xem.

Dùng cho biết cái công trình kinh
nhân của kẻ Phát minh Cửu-Long-
Hoàn, một thứ thuốc không thua với
phạm vi của nó ở giữa thời đại mà
khoa-học đã thịnh thế và xướng
minh.

Thuốc Cửu-Long-Hoàn có bán cùng
các hiệu buôn lớn nhỏ khắp xứ,
không nơi nào là không có trữ. Giá
một hộp 2 hoàn là 1p.10

Đứng làm tổng-phát hành cho toàn
hạt Bắc-kỳ, Ai-lao và Thanh-hóa, Nghệ
an, Hà-tĩnh, là hãng Vạn-Hóa số 8
phố Hàng Ngang Hanoi.

Các thương-gia xa gần muốn trữ
bản Cửu-Long-Hoàn và các thứ thuốc
Võ-Đình-Dân, Phức-Hương xin do nơi
Hãng Vạn-Hóa Hanoi.

Ở xa gửi thư mua dùng,
sẽ gửi thuốc lành-hóa
giao-ngân ở nhà gửi tiếp.

nhà in RANG DÔNG

194 PHỐ HÀNG BÔNG LỬ - HANOI

Một nhà in tổ chức rất hoàn bị, nhận in đủ các công
việc của các công sở và tư gia, in các thứ sách vở, báo chí, tiền thuyết,
factures, reçus, cartes visites, invitations, faire-part, cahiers des charges v.

Nhà in RANG DÔNG

194, Phố Hàng Bông Lửa - Hanoi

Một nhà in mới mở, dưới quyền giám đốc của ông NGUYỄN XUÂN
HUYỀN. Có nhiều chữ mới, và nhiều kiểu chữ, công việc in rất thuận
nhanh chóng đúng hạn, giá phải chăng. Muốn xem mẫu này khỏi tốn tiền về
giá cao hạ, in xấu, đẹp, thì: Trước khi in bắt cứ một thử gì, nhiều hay
ít, quý vị nên lại hỏi giá, xem mẫu và chữ của

Nhà in RANG DÔNG

194, Phố Hàng Bông Lửa - Hanoi

PHÒNG - TÍCH VÀ PHẠM - PHÒNG HAY LÀ ĐAU DẠ DÂY

Thuốc hay nổi tiếng khắp Đông Dương

những khen rất nhiều của ông thật lắm

Khi đau hơi, khi tức ngực, chán cơm, không Con chim

biết đối, ăn chậm tiến, bụng vô bình bịch. Khi ăn uống rồi thì hay ợ (ợ
hơi hoặc ợ ch a). Thường khi tức bụng khó chịu, khi đau bụng nổi
hồn, khi đau lưng, đau ran trên vai. Người thường ngao ngán và mỗi
mệt, buồn bã chán tay, bị lâu năm sắc da vàng, da bụng đầy. Còn nhiều
chứng không kể xiết. Một liều thấy dễ chịu hoặc khỏi ngay. Liều một
bạn uống 0p25. Liều hai bạn uống 0p45.

Vu đình Tân ân tứ Kim tiền năm 1926

178 bis Lochroy, Hải Phòng

Đại lý phát hành toàn tỉnh Hanoi: AN HÀ 13 Hàng Mã (Calvire Hanoi)
Đại lý phát hành khắp Đông dương: NAM TÂN 100 phố Bonnal, Hải Phòng
Có kinh 100 đại lý khắp Hanoi và khắp các tỉnh Trung - Nam - Bắc kỳ - Cao
mên và Lào có treo cái biểu tròn.

Cô-tinh Ích-tho

Thuốc hoàn, huyền trị bệnh: MỘNG-TINH, DI-TINH, và
HUỘT-TINH. Thuốc làm cho êm-ái ngủ yên, không còn hồi hộp,
giữt mình, làm tim bớt đập mạnh. CÔ-TINH ÍCH-THO hòa hươg
sữa bộ âm-nang, bồi bổ hương thần đã hư nhược. Bệnh MỘNG-
TINH, DI-TINH nhẹ trong 1, 2 năm, uống 2 hộp CÔ-TINH ÍCH-
THO là thất mận. Bệnh nặng đến HUỘT-TINH, lâu 5, 7 năm, uống
trong 5 hộp là dứt tuyệt. CÔ-TINH ÍCH-THO hay ở chỗ trị bệnh
thật là, và danh tiếng nhờ ở chỗ trị bệnh không bao giờ trở lại.

Chớ làm CÔ-TINH ÍCH-THO với nhiều thứ thuốc trị bệnh DI-
TINH khác vì làm uất-tinh, tinh không sánh đặng, để người bệnh
tưởng là thuốc hay.

1 hộp 1p00. Có bán khắp nơi và tại

Nhà thuốc VÕ-ĐÌNH-DÂN

CHOLON - SAIGON - PHNOM-PENH - VINH

Ets VẠN - HÓA

8 Rue des Capotonnais - HANOI

SÁCH MỚI

LỜI VỎ THƯỜNG DÙNG

Nhiều lời vỏ thường dùng như bị bóp cổ, gở và bóp lại đánh ngã.
Bắt dao, gậy, ba toong v... Hình vẽ rõ, rất dễ học. Sơn-Nhân soạn.
Giá 0p30. 2) Đã in lần thứ sáu, có thêm bài thuốc và cách chữa chứng:

ĐƯƠNG GIAO-CẦU MÀ CHẾT NGAY!?

Lần trước đã (hèm « cách thuật rửa khôn khéo để tự chữa khỏi
ngay các bệnh Lậu v... ») Đó là cuốn «NAM-NỮ BÍ-MẬT CHI-NAM»
chuyên dạy về c Vệ-sinh hôn nhân của Nam Nữ...

Có nhiều hình vẽ rõ và bài thuốc dễ dùng. Giá 0p50 Ng. An Nhân thuật (1)

Ở xa gửi mua cả cuốn ruột ruột có 0p20 (Contre remboursement là 1p20)

Thư và mandat để cho nhà xuất bản:

NHAT-NAM THU-QUAN

19 Phố Hàng Điều - Hanoi

1- Muốn biết rõ giá trị của sách N.N.B.M.C.N, xem trang đầu số báo 200 (ra ngày
6-4-50)

Làm nhà nên dùng

gỗ

TAN

CAÔI

CHÒ

viết thư bởi

ĐINH VĂN TƯỜNG

Fournisseur de Bois

Tél. 14 Bèn-Thuy (près de Vinh)

Mua các thứ tem cũ

Đóng giũn rồi. To và nhỏ. Giá từ
1p00 đến 40p00 một trăm cái

Biên thư: M. N. K. Hoàn viHage
Yên Phụ près Hanoi.

croyez-moi
ce
nouvel aliment
pour la peau
supprime
LES RIDES

Son effet sur la peau fut
presque magique. En deux ou
trois semaines, je parus 10 ans
plus jeune. L'aliment Tokalon Rose - à ce
que m'a dit un Spécialiste - c'est l'agent du Bio-
cel, surprenante découverte du Dr Stejskal.
Professeur à l'Université de Vienne. Le Biocel
est tiré de la peau de jeunes animaux soi-
gneusement sélectionnés - c'est un extrait
précieux, tout semblable aux riches éléments
d'une peau humaine jeune et saine. Appliquez
la Crème Tokalon - Biocel - Aliment pour
la Peau, chaque soir avant de vous coucher.
Elle nourrit et rajeunit la peau pendant le
sommeil. Le matin, mettez de la Crème To-
kalon. Aliment pour la Peau. Couleur Blau-
che (non grasse), pour rendre la peau frai-
che, claire et douce comme velours. D'heu-
reux résultats sont garantis avec les Crèmes
Tokalon. Aliments pour la Peau, sinon l'ar-
gent est renib ursé.

Agents F. MARON A. ROCHAT et Cie

45 Boulevard Gambetta - Hanoi

CHI TIẾT THỜI SỰ CHUYỀN

Hanoi — Hồi 12 giờ trưa hôm qua, chiếc xe ô tô số X9000 do tài xế Tập cầm lái đã cán phải một người đi xe đạp ở ngoài phố cửa Nam. Nạn nhân tên là Quang, quán Nam-Định, ngụ tại Hanoi. Va bị đè ở thân rất nặng, đã được khiêng ngay vào nhà thương điều trị.

Nạn nhân là người thế nào?

Quang làm ở một phòng kiến trúc. Ông chủ là người cùng làng. Va vừa bước khỏi sở để về nhà thì bị nạn, va dẹo trên xe một gói to những quần áo và một bao diêm của người bạn tên Dứt 27 tuổi người làng Bưởi gửi cho anh làm thợ sơn tại Thịnh-Hào trong một ngõ hẻm lánh có độ vài chục nóc nhà, ba chục xuất đinh, vài một cái đinh.

Nạn nhân ở đâu?

Quang ở một nhà hai tầng, trông ra góc phố hàng Quạt. Nhà này của chủ tên Pheng mới tậu của cụ Cũ. Cụ này mua lại của cụ Triệu người làng Kẻ Nối có cháu học ban tú tại hiện đỗ phần thứ nhất, và mới mua một cái xe đạp giá 3 chục. Người ta nói nhà này đất dữ lắm. 60 năm về trước đã có một ông cụ 89 tuổi chết ở đây.

Mấy phút trước tai nạn, theo cuộc điều tra của bản báo thì Quang lúc ra cửa, cài khuy áo, lấy mũ đội vào đầu dắt xe đạp bên mép đường, gặp ông chủ ngã mũ chào « Lay ông ạ ». Ông chủ gật đầu trả lời : « Tôi không dám, bác về. » Rồi Quang nhẩy lên xe đạp, chán đạp, tay lái ghi đông để xe đi.

Nơi xảy ra tai nạn

Đến đầu cửa Nam, gặp chiếc xe V.9060 đang bon bon trên đường nhựa. Quang mãi nhìn bị chiếc ô tô đâm phải thật đáng kiếp, ai bảo đi đường vô ý. Chỗ này đã xảy ra nhiều tai nạn. Mới cách đây 2 tuần lễ, một cô bé trạc 10 tuổi ngã ở đây. Thị-Hình có nó, có họ đôi con đi với bà Tham Lành ở chợ Hôm, nhà một bên bán tạp hóa, một bên chữa đông hồ, trên gác cho thuê lại hai chủ, một chủ làm ở ga, một chủ đã có lần cãi nhau với cu li xe không mặc cả phải đem nhau lên cầm.

Vấn vấn...

Cam đoan chép trong một tờ báo hàng ngày
Chi-tiết phóng viên
TÔ - TƯ

Kiếp lấy chồng chung

Việc lấy chồng chung không còn một người đàn bà nào cho là một việc phải nữa. Đàn ông thì khác, họ vẫn rung đùi ngâm câu :

Sống bao nhiêu nước cũng vừa... và họ chỉ có thể an ủi người vợ chính của họ một cách khôn khéo : dù anh năm thiệp bảy thê, thì anh cũng chẳng bỏ cái nái xè này đâu !

Nhưng các « nái xè » cũng như những cô « hầu non » càng ngày càng rõ sự bất công của một cổ tục, càng ngày càng thấy thấm thía cái cảnh hưởng của kiếp lấy chồng chung.

Một tí dụ lấy trong báo hằng ngày : Ở làng Đại-Điền tỉnh Đông, có một đôi vợ chồng kia ăn ở với nhau được hai mụn con, nhưng chẳng may chúng đều chết cả. Sau khi sinh nở, Thị Tuyết, người vợ, bị hậu sản nên thân thể gầy mòn, nhan sắc vì đó ngày một kém tươi. Riết, anh chồng, từ đó nghĩ đến việc lấy vợ bé và gần đây, đương lúc hai họ ăn uống linh đình, người vợ cả đến đánh ghen lồng lộn. Riết ra can,

ngăn vợ và đẩy vợ vào phòng, cũng tưởng là êm chuyện. Ngờ đâu, thị Tuyết căm cảnh chồng con, vừa buồn vừa giận, lấy giấy treo cổ lên xà nhà tự tử. Người nhà thấy động chạy vào cắt giấy hạ xuống,

thì đã quá rồi, không sao cứu thì tnoát chết được.

Nghề chuyện này, nhiều ông chắc chỉ chép miệng một câu : « ghen gì mà dữ thế ? » nhưng chắc nhiên bà, nhất là nhiều bà vợ cả, hẳn cũng bùi ngùi đôi chút, rồi lại tự kiêu rằng mình đã giữ được chồng ! Các bà có biết đâu rằng hai đảng cũng tội : hoặc là rút rút không dân áp được chồng, để chồng lấy lẽ, rồi khổ sở đến nỗi phải tự quyền sinh, hoặc là quá lằng lằng, hành hạ chồng và vợ lẽ. Họa Thụ, ngày xưa đáng thương hơn là đáng chê : chắc nằng đã khổ, khổ một cách ngấm ngấm, một cách ẽ ẽ mà không ai

Vấn quà Hanoi

TRONG một bài trước, tôi đã nói đến thứ bánh cuốn Thanh Trì, là thứ quà Hanoi. Nhưng đây là thứ bánh cuốn không nhân, tuy cũng gọi là bánh cuốn, mà không cuốn gì hết. Hanoi còn thứ bánh cuốn khác nữa, mấy lần bánh mỏng bọc lấy nhiều vị làm nhân, mà gần đây được người hàng phố hoan nghênh đặc biệt.

Chắc nhiều người còn nhớ hương vị của những chiếc bánh cuốn « Hai mươi bốn gian » ? Thuở ấy, Hai mươi bốn gian còn là một xóm thịnh vượng của cổ đầu, mà sự hoạt động vui vẻ còn kéo dài mãi đến đêm khuya. Trước cửa những nhà hát ấy, về phía bên này đường xe điện, có một chiếc nhà lá bé con, ăn núp dưới mấy cây xoan xanh tốt. Trong cái nhà nghèo nàn ấy, từ mười hai giờ đêm cho đến sáng, một bà già và hai cháu nhỏ cúi mình trên một cái nồi con, bí mật làm ra những chiếc bánh cuốn nóng sốt và ngon lành. Khách chơi đêm, khi lách mình qua cửa liếp bước vào, đã ngửi thấy mùi hành thơm phi mỡ, và trông thấy làn khói trắng bốc lên ở chiếc nồi.

Của đáng tội, bánh cuốn của bà cụ, cứ kể về giá trị riêng, thì cũng không lấy gì làm ngon lắm. Nhưng người ta ăn thấy ngon, vì phải tìm tòi đến mà ăn, phải chờ đợi từng chiếc một. Vì đêm khuya, sau những cuộc hành lạc còn để lại cái dư vị đắng trên đầu lưỡi, người ta thêm được nếm cái vị cay chua của nước chấm, quết mạnh như chiếc roi vào cái chán nản của

Hanoi... 36 Phô

sự chơi bời.

Sau đó, khi xóm cổ đầu dọn đi chỗ khác, thì bà cụ cùng hai đứa cháu cũng thôi không bán hàng nữa, có lẽ không biết bán cho ai. Và cái món bánh cuốn cũng bình như không được ưa chuộng nữa.

Cho đến gần đây, các hiệu bánh cuốn mới lại thi nhau mở. Hiệu bánh cuốn hàng Đông, các hiệu bánh cuốn phố Nhà Thờ, hiệu bánh cuốn phố Mã Mây. (Hồi đó là hồi thang cướp khởi đầu được hoan nghênh, cùng với hiệu phố Bình Dân). Người ta bán khắp cả : đủ các hạng từ một xu đến đến một hào một chiếc, không kể những hàng bánh cuốn bán rong, mỗi tối lại làm vang phố phường Hà-nội với cái tiếng rao lanh lảnh và kéo dài.

Không kể mấy anh hàng bánh cuốn lập dị và có vẻ đôi chút thượng lưu. Báng lẽ đời thúng, thì họ gánh một gánh tựa như gánh phở : một bên đựng bát đĩa, một bên đựng thùng bánh cuốn lúc nào cũng bốc hơi. Rồi họ đặt ra một thứ tiếng rao kỳ lạ : lóc bẻo. Nghĩa là gì ? Tôi chưa biết được nguồn gốc của hai tiếng ấy ra sao.

Nhưng cái đó không cần lắm : điều cần là thức hàng của họ ăn ngon. Tiếc

Những con số rõ rệt

biết.

Chúng tôi, tôi chỉ tại người đàn ông.

Không, tôi không phải ở người đàn ông, mà ở luật pháp đã cho họ quyền lấy vợ lẽ. Ở luật pháp, nghĩa là ở cổ tục hay họ, đã khiến đàn ông có thể vin vào đấy mà bảo rằng: «bất hiếu hữu tam, vô hậu vi đại. Vậy thì ta phải lấy vợ lẽ». Tuy họ nói là «phải lấy», mà thực tình thì họ nên nói «muốn lấy» hay «thích lấy» mới phải. Nhưng họ nói «phải lấy» để cho xuôi tai vợ cả hơn một chút.

T. Văn

Người khôn của khó

THỜI buổi người khôn của khó, nghề «bíp» cũng đã tiến lên.

Mấy hôm trước đây, ở thành phố ta từ đâu vừa tới một nhân vật kỳ dị. Người ấy đến chơi một nhà kỹ sư điện (kỹ sư thực hiệu) và tự xưng (bằng tiếng Pháp) rằng mình là kỹ sư, Cựu sinh viên trường Arts et Métiers, bạn thân một vị thượng thư trẻ tuổi đã từ chức và một nhà buôn tơ có tiếng hiện ở Hanoi. Vì

thế, lời hân hạ, mà hân hạ bị triều đình Huế ngờ vực. Rồi sau vì viết một bài đăng trên một tờ báo chữ Pháp ở Saigon, hân hạ bị tòa «Tam pháp» ở Huế xử, bị mất chức giám đốc một nhà máy điện, bị tù tội đầy ải... Hiện hân hạ ở ngục thất ra... vẫn vẫn...

Nhà kỹ sư thực hiệu nghe hân hạ nói thánh nói tướng quá cũng hơi ngờ, nhưng thấy hân hạ ăn mặc rách rưới nên thương tình cho một bộ quần áo cũ và hai đồng bạc. Về sau đến hỏi chuyện người bạn buồn to lựa thì quả nhiên anh chàng kia là một nhà kỹ sư giả hiệu, là một nhà tù tội giả hiệu; hân hạ chỉ thực hiệu có một thứ: một nhà đi lừa thực hiệu.

Nghe đầu sau nhà kỹ sư điện, một nhà cự phú ở Hà thành nữa cũng bị hân hạ lừa bằng cách giống bệt cách trên: nhà cự phú ấy mất với hân hạ bao nhiêu tiền thì chưa rõ. Vậy bà con Hà thành nên coi chừng, hễ gặp một người mặc rách rưới và nhận là kỹ-sư vừa ở ngục ra thì đừng có quá dễ dàng cảm động như những người đã bị lừa.

K. H.

(Xem tiếp trang 18)

của THẠCH - LAM

Phu'ong

thay, lại ít khi được như thế lắm. Cái bột bánh của họ phần nhiều thô, không được mịn, còn nhân cũng không phải là thứ thật ngon.

Bánh cuốn muốn ngon thì phải nhả làm lấy. Cách làm như thế này, và tôi trình bày ở đây cái phương pháp bí truyền làm bánh cuốn, đã nảy ra trong óc tôi một ngày đáng ghi nhớ ở trên bờ hồ Tây. (Tại sao lại hồ Tây, xin xem quá xuống dưới sẽ biết).

Cái cốt bánh để bọc thì dùng bánh cuốn Thanh Trì, là thứ mà bột dẻo và thơm hơn hết. Như vậy, đã đỡ được công say bột và tráng bánh, mà vị tất làm đã ngon bằng. Còn nhân thì một ít thịt vai nửa nạc nửa mỡ thật tốt, mấy cái nấm hương, vài lá mộc nhĩ và ít tôm tươi hồ Tây, bóc vỏ và thái miếng. Tôm hồ Tây, của những thuyền siết mang lên bán vào khoảng mười hai, một giờ trưa, là thứ tôm ăn ngay và ngọt vị.

Chừng ấy thứ, thêm mấy nhát hành, chút nước mắm ngon, hồ tiêu bắc, sào qua với mỡ trên chảo nóng. Rồi lấy bánh cuốn nhân vào; công việc này nên để tay mềm mại và khéo léo của các bà làm, để nâng niu cái màng bột mỏng cho khỏi rách. Xong, bỏ vào nồi hấp.

Lúc ăn chấm nước mắm Phú Quốc,

chanh, ớt, và cà cưỡng nguyên chất hồ Tây; tùy thích, có thể kèm thêm đậu rán nóng: một miếng ăn, là một sự khoái sảng cho khứu quan và đầu lưỡi, và chúng ta cảm ơn Thượng đế đã dành riêng cho loài người những thú vị ngon.

Tôm là cái nhân cốt cần cho nhiều thứ bánh: bánh cuốn, bún cuốn, chả rán, thang, v. v. Cho nên một thứ bánh bột cũng ngon, là thứ bánh ít, nhân tôm, (nhưng mà nhiều).

Sáng sớm, thường có một vài bà hàng đội cái thúng trên đầu đi bán; họ bán một thứ gọi là bánh tôm, và một thứ kêu là bánh ít.

Bánh trên là những cái chén bằng bột trắng nhỏ, thứ bột ăn giòn. Khi bán, họ múc vào cái thứ chén ấy, một ít tôm khô tơi vụn, tẩm vào một ít mỡ rất trong. Thứ quả trông tựa như một thứ hoa lạ, dài trắng và nhí hồng.

Còn bánh ít thì lần bột chín trong để cho người ta đoán thấy cái màu đỏ của lưng tôm, và màu đen của mộc nhĩ. Họ trình bày chiếc bánh như những hòn tròn, cứ chượt trơn dưới đĩa. Tôi ưa thích hơn cái hình thù bánh bao bánh bèo của những nhà sang trọng ngày giỗ tết. Trong cách nặn bánh theo một hình thù thanh thanh, người ta cảm thấy cái hoa tay mềm mại của các cô thiếu nữ; cái tìm tòi nghệ thuật ấy giúp cho bánh ngon thêm nhiều lắm. Không cứ phải có của ngon, còn cần phải nâng niu kính trọng nữa.

THẠCH-LAM

CHÚNG tôi rất chú ý theo dõi những buổi bàn bạc của hội nghị nhi đồng đương họp tại Saigon. Vấn đề nhi đồng là một vấn đề quan trọng ở nước ta, tuy vậy, từ trước tới nay, chưa được ai nghĩ đến. Người ta hằng vẫn nói, thanh niên là hy vọng, là tương lai của quốc gia, mà nhi đồng, thanh niên về mai sau, không ai sẵn sóc đến. Nhi đồng cứ để mặc tự khôn lớn, hay chịu theo những phương pháp giáo dục không còn thích hợp nữa. Trong gia đình, thay vào cái gia giáo cũ, một sự cầu thả, bỏ lều. Các cha mẹ chỉ cốt cho con đi học ở trường, rồi tìm kiếm việc làm để mưu sống, còn về sức khoẻ, hay tinh thần của trẻ con không quan tâm đến. Nói riêng ra, những điều cần biết về giá trị, tự trọng, hay danh dự làm người, đều thiếu cả.

Trước hội nghị ở Saigon, giáo sư Daléas có trình bày về «những công cuộc chân tế xã hội ở Bắc-kỳ». Tôi trình ấy đem đến cho chúng ta nhiều điều rõ rệt về tình hình dân chúng ở Bắc.

«Theo giáo sư, ở Bắc-kỳ có tới 85 phần trăm dân không đủ ăn, 12 phần trăm dân sống đường hoàng, và chỉ có 3 phần trăm là sống sang sướng. Công việc cứu tế xã hội có thể nói là không có gì hết, mặc dầu các hội thiện rất nhiều. (Cố, giáo sư không biết rằng các hội thiện bên ta không phải là những hội sẵn sóc đến người sống, nhưng sẵn sóc đến người chết).

«Những phụ nữ lao động vì nghèo đói phải đi làm việc trong thời kỳ thai nghén, cho nên đến khi sinh nở thì hết 37 phần trăm con cái bị chết.

«Tại nhà bảo sinh Robin, số trẻ con chết sớm vì mẹ làm công việc nặng nhọc có đến 126 phần nghìn (hay 12,6%).

«Ở thành phố cũng như ở nhà quê, có từ 12 đến 15 phần trăm con trẻ bị mắc bệnh hoa liễu (do bố mẹ truyền cho).

«Ở Hanoi có nhà Y tế của nhà thương Bảo-hộ mở ra hơn một năm nay, và nhiều nhà bảo sinh khác.

Đối với cái tình thế

ấy, giáo sư trình bày cái phương pháp cứu chữa như thế này:

«Cần phải truyền bá cách thức vệ sinh chung bằng những sách vở gửi đi khắp nơi, cho người dân hiểu biết điều cốt yếu đã, lúc đó sự hành động của số Y tế mới có kết quả tốt và nhanh chóng. Chủ cứ đem thuốc men phân phát cho dân trong lúc họ chưa hiểu về sinh chung ra thế nào thì cũng tựa như đặt cây trước trâu vậy.

«Công việc truyền bá ấy phải làm trong các tầng lớp dân chúng, khắp Đông-dương, và nhất ở Bắc-kỳ

Những diễn trình bày của giáo sư Daléas trên này đã đặt chúng ta trước sự thật, một sự thật buồn rầu.

Nhưng nhìn nhận được sự thật, đó là một bước tiến rồi. Chúng ta không còn những cái mơ hồ, và tự dối mình bằng những cái hào huyền nữa. Chúng ta biết rằng, tuy trong xã đã rộn rập những công cuộc xã hội và cứu tế, những lời hô hào và bàn cãi đã nổi lên nhiều lần, mà chưa có một việc gì đã làm đến nơi đến chốn cả. Số đông lớn của dân quê vẫn chưa được nhận hưởng một chút gì cái tốt đẹp của những công cuộc từ thiện. Người dân vẫn sống

bần thỉu, trong lo sợ và trong thiếu thốn, và số trẻ con chết yểu vẫn một ngày một tăng lên nhiều. Những trẻ không chết thì cũng nhón lên để chờ đợi sống một cuộc đời hèn yếu, không đủ sức làm người.

Về cái tình cảnh ấy, giáo sư Daléas làm ra một nguyên nhân chính, kể ra là một nguyên nhân ai ai cũng biết, nhưng mà đến nay người ta vẫn chưa tìm được cách thay đổi:

«Một điều đáng chú trọng ở Bắc-kỳ là nạn nhân mãn. Dân ở Bắc vì đông quá, nên phần nhiều không đủ ăn. Dân thợ thuyền, nông phu rất nhiều, mà họ ăn uống thiếu thốn.

Vì thế nên sự lao lực không bồi bổ làm cho họ mắc bệnh tật và chết sớm rất nhiều.

«Cách ăn uống của lớp dân nghèo đã vậy, đến hạng đủ ăn, hạng giàu có cũng theo một lối ăn thiếu thốn không đủ chất bổ».

Đó lại là một sự thực nữa: bọn dân nghèo đã đành,

Nhưng đến bọn giàu sang cũng lại chịu ăn uống thiếu thốn nữa. Vì là nước ta, cái ăn vẫn không được coi là một công việc quan trọng: ăn xong qua bữa thì thôi... (ở đình làng, miếng ăn sơ dĩ có một địa vị đặc biệt, không phải vì nguyên giá trị của nó, nhưng vì có cái vấn đề thể diện dính liền vào). Người ta khinh bỉ cái thân thể, và cùng một lúc khinh bỉ cái thức nuôi sống nó. Muốn phá bỏ cái thành kiến tai hại ấy, có lẽ bây giờ người ta phải dạy cho bọn giàu có kia biết ăn. Một sự tưởng như phù phiếm.

Nói tóm lại, công việc xã hội và cứu tế ở Bắc-kỳ, và ở Đông-dương,

Chúng ta phải nghĩ đến và hành động theo những phương pháp đã nghiên cứu kỹ càng từ trước, khấn cho ảnh hưởng có thể thấu đến trung tâm số đông dân quê

Thiện-sĩ

LÁI LÔNG

hay là

BIP CÓ BIÊN LAI

BÁC Lái Lông ra đời kể đã lâu năm, thế mà ngày nay vẫn chưa ai có thể quên được cái oai quyền hống hách, cái mưu cơ thần thánh của bác. Kể thì từ đó nhân nầy bác đã tạo ra lắm tay đồ đệ chẳng kém bác về tài trí. Nhưng bao giờ người ta cũng nhớ đến ông thầy tổ của nghề « Lái lông », khác nào người ta ghi mãi cái tên Lingbergh, ông thầy tổ trong sự vượt Đại tây dương bằng máy bay.

Mới đây ở Ninh-Bình, một đồ đệ « lái lông » lại vừa thi thố tài năng. Xã Tri-phong thuộc huyện Gia-viên khuyết lý trưởng. Hai người ra tranh nhau cái chức danh giá ấy: Trần-vân-Hiệp và Phạm-vân-Phẩm. Mà ở nhà quê khi nào người ta đã tranh dành nhau một chức đề được ăn trên ngồi chốc chốc đình trung thì người ta không từ một thứ khí giới gì, kể cả khí giới giết được nhau. Tỉ như ở Thái-bình hơn mười năm trước đây có xảy ra một việc tranh dành hành tống rồi đôi bên thù hận giết chết cả nhà nhau.

Thử khi giới mà Hiệp dùng không quyết liệt đến như thế. Đó chỉ là một thứ khí giới hiền lành: sự chạy chọt ở một anh lái lông. Anh lái lông đây là Lương-vân-An, chủ một phòng dịch đơn ở Ninh-Bình, phố Père Six. Kể thì anh ta chưa thực là lái lông mà chỉ mới là « lái triệu », nhưng cứ đi sâu mãi vào nghề, biết đâu không có ngày anh ta dám dẫm dẫm lo lộng cho người. Muốn được thành công (nghĩa là được bọn chạy việc mắc lừa) An khoe khoang ầm lên là người thân tín của các quan tỉnh nên muốn xin việc gì cũng dặt.

Một hôm gặp hân ở huyện (chừng hân đến đó kiểm môi) Hiệp cần câu liền. Hân đòi hai rằm. Hiệp khất một trăm. Hân cũng thương tình mà nhận cho. Sau hai chuyến nộp đủ số (mỗi chuyến năm chục) Hiệp vệt tấp lênh lênh thăm viếng chắc chắn rằng đã có An lo giúp thì cái lý trưởng chẳng sao còn ỏi được vào tay Phẩm. Nhưng chờ mãi, chờ mãi cho đến ngày cái triệu đồng mất hút, Hiệp mới hiểu rằng đã bị lừa và mới vác đơn đi kiện người tự xưng là thân tín của các quan.

Câu chuyện đi lừa ấy kể cũng lắm thường, vì đã xảy ra luôn. Nhưng ở việc này kể đi lừa tảo bạo hơn những người đi lừa tầm thường một bậc, là lúc nhận tiền dăm ký bèn lại giao lại người lo việc. Có lẽ anh chàng đương cần tiền, phải làm thế cho người lo việc tin chắc và không ngần ngại gì nữa.

Quả Hiệp đã không ngần ngại và đã nộp ngay đủ trăm bạc « Vả, An có thể nghĩ, mình có nghề dịch đơn từ hân hoi, sau này nếu hân giữ bài này kiện cáo lỗi thì ta sẽ bảo số trăm bạc ấy là tiền thuê dịch đơn từ ».

Không biết An đã dùng cái luận lý ấy chưa, nhưng trước anh ta, đã có người dùng nó vào dịp có nghị định bắt các cô đào đi khám bệnh hoa liễu. Anh chàng này nhận (nhận có biên-lai hân hoi) mấy trăm bạc của các chủ cô đào để xin hoãn ngày thi hành nghị định. Quả nghị định hoãn thi hành (dù được có nửa tháng) Đứng với tưởng anh thầy có thánh tướng, anh ta chỉ biết trước cái tin tạm hoãn thi hành nghị định nên tìm cách xoay xu các cô đào chơi. Kể thì anh ta cũng thành tướng về mặt xoay xu thực, nhất là xoay xu hạng người thường xoay xu kẻ khác! Về sau, anh chàng có bị kiện, nhưng xét cho kỹ thì còn kiện gì người ta nữa? Muốn chạy chọt hoãn việc thi hành một nghị định thì người ta đã lo cho xong xuôi rồi. Còn số mấy trăm nghe đâu anh chàng cho cả vào tiền bút giấy 1 nh tính, vì anh ta làm nghề dịch đơn từ kia mà!

Có phải anh chàng này là thầy học của Lương-vân-An không? Thầy học dạy nghề « bip có biên-lai ».

NHỊ-LINH

THAM LAM

— Tôi chỉ muốn chết thôi bác ạ.
— ??
— Tôi sẽ được xuống suối vàng để tìm vàng.

Vật lý... toét học bằng thơ

CON CHÓ

Mọi tất cả các loài gia súc,

Người ta khen Chó là nhất mực (tinh khôn).

Chó đối với người có nghĩa tựa tôi con,

Người đối với Chó, vẫn gọi tên là bạn tốt.

Chó rất sợ trường về môn nịnh nọt,

Khéo chui luôn, vẩy vuốt cái đuôi,

Đề tỏ tình quyền luyến chủ nuôi,

Cũng lắm lúc quá là lời thân mật.

Mới thành câu : « chơi chó, chó liếm mặt »,

Cho hay quá nịnh xằng vị tất đã ai ưa ?

Tuy rằng có công sản sóc sớm trưa :

Sống kiếp-Chó vẫn tiếng là kiếp khổ.

Xét tình thực cũng tùy cảnh ngộ :

Chủ nghèo hèn thì thân-chó chịu lắm than ;

Chó quý tông mà gặp chủ giàu sang,

Lại sướng, hơn kẻ thân tàn lam lũ.

Nơi ở ấm êm, miếng ăn no đủ,

Được theo hầu cùng chủ ngự xe chơi.

Chó nọ cũng vào vãnh, ra đáng thị đời,

Ngồi chồm chồm, dương cái oai « tiền rươi ».

Nhưng... dẫu ở cảnh nào, Chó cũng không dẫu nời

Bản tính của loài rất dỗi xấu xa,

Ấy là : tính thích ăn... dơ.

TÚ MỠ

PHÚ ĐẮC

Lấy chồng cho đáng làm chồng (1)

Bỏ công trang điểm mà hồng răng... trắng.

Hỡi chị em ơi, sắp lấy chồng,

Kén sao cho xứng kẻ tôi công.

Sà phòng chải chuốt hàm răng trắng,

Kem phấn dôi châu cặp má hồng.

Cốt tinh cho vừa, tinh phải hợp,

Đừng cao không tới, thấp không thông.

Nhưng khuyên ai chớ kiêu kỳ quá,

Giả kén rồi lo chẳng... chồng mong !

TÚ MỠ

1) Bài thơ này nhất định không dự cuộc thi K. T. T. Đ.

Ý nghĩa nghệ - thuật

○ NG có biết câu chuyện đạo giáo « Cây thụ cầm thuần thực » không ?

Trong khe núi Long-môn, ngày xưa ngày xưa có một cây ngô-đồng. Đó là cây chúa tể trong rừng Ngon. Nó cao đến nỗi có thể nói chuyện được với các vì sao, và rễ nó ăn sâu xuống đất đến nỗi lã với những khúc uốn của con rồng bạc nằm ngủ ở phía dưới. Một ngày kia, một nhà đạo sĩ cao cường dùng gỗ nó làm một chiếc thụ-cầm kỳ dị. Cái tính nết học hặc bất kham của cây đàn chỉ nhà âm nhạc có tài nhất nước mới sẽ trị nổi. Đã từ lâu cây đàn thuộc về kho báu của hoàng đế Trung quốc, và lần lượt đã nhiều người tửu gây mà vẫn chưa ai lựa được nên âm điệu du dương. Dù cố gắng đến đâu, họ cũng chỉ nảy ở giây đàn ra những tiếng cứng cỏi, khinh nhờn, không ăn nhịp chút đỉnh với những bài ca mà họ muốn hát. Cây đàn chưa gặp tay thầy.

Về sau cũng đến Bội-Thước, nhà cư phách trong đám tài tử chơi thụ cầm. Đưa tay mềm mại chàng mơn trớn cây đàn, như khi người ta vuốt ve con ngựa bất kham, rồi bắt đầu êm ái gây các giây tơ. Chàng ca muôn vật và bốn mùa, núi cao và nước chảy; tức thì bao nhiêu những kỷ niệm của cây ngô đồng đều vùng thức dậy. Gió mát mùa xuân lại khi thoảng qua cành. Những thác nhỏ róc rách bên sườn non mỉm cười với hoa hàm tiếu. Người ta lại nghe thấy những tiếng mơ màng của mùa hạ, của ức triệu con đùng, và tiếng mưa rào rịch êm êm, và tiếng than phiền của con tu hú. Này hãy lắng tai! con hồ nỏ găm và tiếng vang trong thung lũng đáp lại. Đó là mùa thu; trong đêm vắng, vầng trăng bạc sắc như lưỡi kiếm, lấp lánh trên đám cỏ sương. Đây giờ đông tới: trong không đầy tuyết; đàn thiên nga bay loạn, và những hạt mưa sang sang vui mừng, mọi rợ vỗ mạnh cành cây. Rồi Bội-Thước đổi giọng và ca ai

tình. Cây rừng cái đầu như một chàng tuổi trẻ bông bột lạc trong tư tưởng. Trên từng cao, tựa một thiếu nữ ngạo nghệ, bay một làn mây trắng lệ, huy hoàng; mây lướt qua kéo theo dưới mặt đất những cái bóng dài, đen như sự thất vọng. Giọng lại đổi nữa; Bội-Thước ca chiến tranh, kiếm chạm nhau lách cách, ngựa bỏ đất lộp cộp. Và trong thụ-cầm, bão táp Long-môn nổi lên; rồng phi chớp nhoáng, vàng tuyết đổ qua sườn đồi âm âm như tiếng sấm. « Hiên từ ngày ngất sung sướng hồi Bội-Thước cái bí thuật sự đặc thắng của chàng. Chàng thưa: « Tàu bè hạ, họ đã thất bại cả vì họ chỉ tự ca chính họ. Còn tôi, tôi để cây thụ cầm tự chọn lấy đề, và thực ra tôi không biết cây thụ cầm là Bội-Thước hay Bội-Thước là cây thụ cầm ».

Câu chuyện tỏ sự huyền bí cao siêu của ý, nghĩa nghệ thuật. Một kiệt tác là một cuộc hợp âm hòa bằng những tính tình thuần túy nhất của ta. Nghệ thuật chân chính, đó là Bội-Thước và chúng ta là cây thụ-cầm Long-môn. Gặp sự mơn trớn huyền ảo của cái đẹp, những giây vô hình của bản chất chúng ta thức dậy; đáp lại tiếng gọi kia, chúng ta vang lên và chúng ta rung lên Tâm hồn nói với tâm hồn. Chúng ta nghe thấy những tiếng không thốt ra lời, chúng ta ngấm thấy cái vô hình. Nhạc sư làm nảy những âm thanh, chúng ta không rõ từ đâu. Những kỷ niệm từ lâu quên lãng, trở lại chúng ta, trĩu nặng một ý nghĩa mới. Những hy vọng tắt lạng trong sợ hãi, những cảm kích của tình thân ái mà chúng ta vội rề giấu giếm tự hiến cho chúng ta, trang hoàng rực rỡ bội phần. Tâm hồn chúng ta là bức lụa đề nghệ sĩ đặt màu; trăm sắc là những cảm động của chúng ta và chỗ bán sáng bán tối làm bằng ánh sáng những sự vui và bóng tối những sự buồn của ta. Áng kiệt ác ở trong chúng ta, và chúng ta ở trong áng kiệt tác.

Okakura Kakuzo
(Trà thư)
Khải Hưng dịch

KHUNG TÌNH

Hoàng hôn mù xuống nặng.
Gió sông buồn, em ơi!
Nhà em đâu phở lạnh;
Ba ngổ, bốn bề trời.

Gần gũi già mong nhau.
Tắc gang càng tưởng nhớ.
Phở trước với đường sau:
Ấy nơi lòng gặp gỡ.

Anh đến ơi! chờ đợi!
Em ra ờ! ngóng trông!
Em nói và anh nói,
Đôi tay giao đôi lòng.

Yêu nhau tình dễ vậy.
— Cuộc đời khó khăn đâu? —
Bên nhà sông nước chảy,
Bên sông lặng bóng lâu.

Anh biên lời để lại,
Dặn dò khách sau đây:
« Bấy tình yêu đóng trại,
« Duyên lành, đôi lứa may.
« Ai yêu xin mời đến.
« — Tình yêu không có nhà.
« Nhưng nơi lòng hò hẹn.
« Nghìn năm một cảnh mà! — »

Có người đọc thơ anh
Sẽ tìm theo địa chỉ.
Ta giao lại khung tình
Cho đời sau, em nhỉ!

Nhà em ba ngổ lăm!
Hồn anh một phương thôi.
Nhớ em ngồi biên nhảm.
Ôi tình yêu về với!

HUY-CẬN

(Trích trong tập Lửa Thiêng)

PHẦN CÓ BẢN:

**MẤY
NÉT
M O'**

THƠ của ĐÀO-TIẾN-ĐẠT
giá 0p80 — cước 0p20
... Tôi còn lưu lại giữa hai ngón tay một ít
phần-hương của cái giống loài yêu dấu kia,
phần-hương của Nghệ-Sĩ, và của Nghệ-Thuật...

Tựa của LƯU-TRỌNG-LƯ
Sách in trên giấy tốt, cách xếp
đặt rất công phu và mỹ thuật.
TỔNG PHÁT HÀNH:

LIBRAIRIE CENTRALE
60 Boulevard Borgnis Desbordes, Hanoi

ĐẶT TIỀN TRƯỚC MUA

**Mây Văn Thơ
Lửa Thiêng**

Giấy IMPÉRIAL ANNAM A LA CUVE

Mỗi sách chỉ in 10 cuốn vì giấy này không có để in nhiều
MỖI CUỐN GIÁ NHẤT ĐỊNH 5p

Giấy LỰA GIÓ

MỖI CUỐN GIÁ NHẤT ĐỊNH 2p
(Cước phí mỗi cuốn 0p30)

HẠN CUỐI CÙNG 15 JUILLET 1940

Ngân phiếu gửi về

Ông Giám-đốc báo Ngày-Nay

ĐÔI NAY

NHÀ BÊN KIA

TRUYỆN NGẮN của ĐỖ-ĐỨC-THU

Quối dùng thời giờ nhàn rỗi một cách kỹ khôi: uống cà phê, hút thuốc lá và nhìn sang nhà trước cửa. Anh chàng lại nhiều thì giờ rồi, nên lúc nào cũng thấy ngồi cạnh chiếc bàn sát cửa sổ trông ra đường, trước cốc cà phê lạnh đen hơn nước thuốc bắc, mặt bàn đầy tàn thuốc lá, thành các đồng con lộn nhon như cón cát ngoài bãi biển.

Quối ngồi trầm ngâm hàng giờ. Anh chàng thường cầm một tờ báo, hay một quyển sách mà không bao giờ đọc. Cầm lấy cốc, cho không ai ngờ mình. Người vợ ý chỉ cho Quối là một hạng nhàn rỗi, hút thuốc đọc sách tiêu thì giờ. Và nét mặt Quối hiền lành lắm, không có vẻ tư lự gì, lắm lúc mắt lim dim như ngủ gật. Nhưng đó là giấc ngủ của con mèo già trước cái hang chuột.

Anh chàng ngồi rình trước cửa. Hai nhà chỉ cách nhau một con đường vừa hai chiếc xe tay trách nhau. Ở trong ngõ sâu nên ít người qua lại. Trông sang rõ lắm: hai cái cửa thường mở để thấy rõ hết các đồ đạc trong nhà. Quối biết từ chỗ

cái đồng hồ báo thức, cái lọ hoa và trong cái khung lớn trên tường, Quối biết là hình một người đàn ông đứng tuổi, có bộ râu cong như tay lái xe đạp, những lúc im lặng, Quối nghe thấy cả tiếng tích tắc đồng hồ bên kia.

Cô người cho đây là một tình tởm đáng chê. Các ôn khó tính quá. Tại sao mà đáng chê? Hay tại các ông thấy đời mình có nhiều điều muốn giấu? Cuộc đời bao nhiêu chuyện hay, mà chỉ vì vô tình với việc quanh mình nên bỏ mất. Quối, một tâm hồn đã trăn chường, ngồi cửa sổ trông sang bên kia, như ngồi trong chiếc ghế nhà chiếu bóng, xem một cuốn phim theo với thời gian, không bao giờ hết.

Những người ở bên kia, mộ hạng người mà cách sống thường biểu lộ cả ra ngoài cử chỉ, không ngờ có cặp mắt tò mò và ranh mãnh vẫn nhìn mình.

Người đàn ông, anh chồng, dắt xe đạp đi. Cánh cửa khép lại. Quối đoán cô vợ đang thay quần áo để đi chợ, như mọi sáng. Nhà bên ấy có ba người, một đôi vợ chồng trẻ và một

con ở. Theo cách ăn mặc thì anh chồng như làm ở một nhà buôn nào. Vợ như một cô gái nhảy, nhí nhảnh và cười suốt ngày. Họ như yêu nhau lắm. Những lúc cả hai vợ chồng ở nhà, là lúc Quối ưa ngồi nhìn sang nhất, chàng phải kéo cái màn cửa sổ để họ khỏi nhìn thấy mình. Có khi đang ăn họ cũng bỏ đĩa bát, nỏ rờn, vật nhau xuống cái đi văng gần đấy, cô vợ cười như có người củ. Nhìn họ yêu nhau, Quối cũng thấy vui vẻ, cái vui thanh cao của người không vị kỷ, chỉ cần thấy hạnh phúc ở người khác.

Cửa sổ mở: cô vợ mặc cái áo màu mận non, đi lẳng xăng trong nhà, lắm lúc bị che khuất vì vào nhà trong hay ra ngoài khung cửa. Quối đoán cô đi lấy tiền. Một lát sau, cái nắm cửa ra vào động đấy; cô con gái vừa ra thì chạm chán một người đàn ông đi đến. Người này Quối đã thấy đến chơi bên ấy nhiều lần, có lẽ là bạn người chồng. Người con gái không đi chợ nữa, họ quay cả vào nhà. Quối thấy hai nửa người nói chuyện, cách nhau một cái bàn. Họ nói nhỏ quá, như nói thầm. Cô con gái vào nhà trong một lúc, rồi thấy người ở xách giỏ mây đi.

Có lẽ người con gái không đi chợ vì có khách. Nhưng sao họ lại đóng cả cửa? Một bàn tay vừa thò ra kéo cánh cửa sổ. Cánh cửa đập một tiếng gỗ khô, cái nhà kín mít, lạnh lùng. Im một lúc, rồi Quối nghe thấy tiếng cười chàng vào thường được nghe, lúc vợ chồng họ đùa nhau, nhưng lần này, tiếng cười bị bịt ngay lại. Rồi im.

Đúng một giờ sau, cánh cửa mở hé, đầu người đàn bà thò ra nhìn quanh rồi người đàn ông ban này chạy vội ra, đi khỏi mấy nhà, anh chàng mới từ từ bước, huýt sáo coi bộ ung dung lắm. Lúc người ở xách đồ về thì mọi cửa đã mở. Chỉ chàng ngồi đạo len, trong nhà như không có chuyện gì.

Quối vừa trông thấy, hay nói cho đúng hơn, vừa « nghe » thấy một chuyện ngoại-tình. Từ đấy, Quối thấy về mặt người đàn bà « gian » lắm. Chàng ngạc nhiên sao không thấy về đó từ trước. Biết được câu chuyện ấy, Quối cũng tự thấy mình gian nữa. Nhưng biết sao? Mách người chồng? Viết thư nặc danh? Quối mỉm cười vì những ý nghĩ ngốc nghếch. Ai mượn chàng làm những việc ấy? Người ta yêu nhau thì liên can gì đến chàng, một anh chỉ ngồi ro rọ trong cửa sổ uống cà phê nguội, và đốt thuốc lá? Người có quyền nhất là người chồng. Họ không giữ được hạnh phúc của họ thì... mặc!

Nghĩ vậy, nhưng Quối vẫn thấy tung tít, thương hai anh chồng bị tình phụ. Quối thấy anh ta ngu ngốc la. Anh chàng vẫn yêu quí vợ, họ vẫn đùa nhau, vật nhau, cô vẫn cười. Ngồi bên này, qua tấm màn cửa mỏng, Quối vẫn trông thấy những cử chỉ âu yếm. Quối muốn kêu to bảo người chồng: « Vợ anh có nhân tình đấy, nhân tình với người bạn anh, người vẫn đến đây chơi. Anh trông mặt nó xem, có phải gian lắm không? Ngay sáng nay tình nhân nó còn đến ngay đây. Anh nhìn xem, gối xem, có khác sáng ngày, lúc anh đi không? nó giả dối lắm, con người ấy thì yêu làm gì, nên đánh cho một trận rồi đuổi đi ».

Quối thấy như những đồ vật trong nhà trước cửa đều có ý mách người chồng lỗi của cô vợ. Gối: đệm, ghế ngồi, ấm chén, vật nào cũng như có giữ lại một ít tang chừng. Nhất là cái gương soi, như chàng đã lẳng lẽ nhìn cặp nhân tình. Cái gương treo chênh chếch trên tường ngay cuối đi-văng chắc còn biết nhiều chuyện kín đáo hơn.

Quối đoán thấy câu chuyện sắp đến lúc hay. Không lẽ anh chồng gà mờ mãi. Trong những trường hợp này

MUỐN ĐẸP

Một cuốn sách chỉ dẫn một cách đầy đủ những phương pháp làm cho người đàn bà trở nên đẹp.

Không làm quảng cáo riêng cho một thứ phẩm sức nào, sách này dạy rèn luyện cách làm cho da tươi và nhỏ, lông mi dài và cong, vú nở, mình thon, chừa hơi mềm hơi nách, chừa chừng cá, cách tập thể thao để giữ cho thân hình được cân đối v. v.

Giá mỗi cuốn 1p.00.

Ở xa gửi lãnh hóa

♦ giao ngân. ♦

Bán tại

đào lập

87 Phố Hàng Gai — HANOI

Chemisettes

Maillots de bain

Các Ngài sành đều thích

dùng

Bán buôn tại hãng chính

PHÚC-LAI

87, ROUTE DE HUÉ — HANOI

TÉL 974

vi
ĐẸP
và
BÊN

người chồng bao giờ cũng biết sau cùng, nhưng thường thế nào rồi cũng biết. Tấn kịch càng dài, càng hay. Quí, ông thấy nhiều cảm giác lạ. Chẳng chỉ việc mua một gói thuốc lá ngon, ngồi chờ.

Một ý tưởng lạ và ngộ nghĩnh này trong trí chàng: chàng thấy mình hoàn toàn là đồng đẳng của đôi nhân tình, không những chỉ ngồi nhàn, chàng lại còn như về nhà với họ để lừa dối anh chồng xấu số. Những hôm người tình nhân không

phạm từng phút, từng giây, để ý đến hết thấy mọi người đi qua, như những người này có thể làm phiền được họ. Có lúc gặp người con gái ở lối đi, mắt chàng nói: «Tôi biết rõ cả, nhưng cô đừng lo. Cứ yêu nhau đi, đã có tôi che chở cho.»

Sự che chở của Quí cũng không ngăn được câu chuyện vỡ lẽ, vỡ lẽ giữa lúc Quí, cũng như đôi kia, không ngờ đến. Sao anh chồng biết, có ai mách? Thiên hạ thiếu gì người ăn không ngồi rồi, những «ông Ký Cóp» (1) chỉ quen can thiệp đến những việc không đáng trở,

đến, Quí bức mình như chàng đã bỏ phí mất một ngày, có lẽ chàng mong hơn người đàn bà mà mới mấy hôm trước đây chàng còn cho là bất chính. Bây giờ chàng không thấy gì là bất chính cả: người nhân ái mới là người đáng có yêu. Vì lẽ gì, Quí không biết, chàng chỉ lờ mờ thấy có thiện cảm với người tình nhân hơn với người chồng. Khi cặp trai gái ở trong nhà, cửa đã đóng kín, Quí như ngồi cạnh họ, mắt dán vào cánh cửa, chàng

minh. Họ còn cho là hỗn phạn họ thế: đẹp những nỗi bất-bình giữa đường như Đông-ky-sốt.

Người chồng đi làm, con ở đi chợ; anh nhân tình đã lộn vào. Bên này Quí đã châm thuốc lá, ngồi canh cửa. Mười tám phút sau, anh chồng dắt xe đạp về.

Hắn đi vội lắm, cái xe chệch chẹo không thẳng đường, Quí đứng

(1) Nhân vật rỗng rỗng kịch của Vi Huyền Đắc: «Ông Ký Cóp» chỉ chuyên «can thiệp» người».

phất dậy, như nước ra ngoài. Không kịp. Hắn đã đến trước cửa, vút cái xe đạp vào tường, đến xoay mạnh năm cửa. Một phút im lặng: Quí thấy mạch máu căng ra, và nghe tiếng trái tim mình đập. Bọn kia làm gì trong nhà? Chắc người đàn bà mất lạc đi, nói không ra tiếng: «Thôi chết! nhà tôi về...»

Người chồng vội tay quay quắt năm, một tay đem mạnh vào cửa. Thằng khố ô tề, làm rầm rầm không nề gì hàng xóm. Chừng không đợi được nữa, hắn bèn mạnh vai phá cửa, vào trong nhà.

Quí đã đứng dậy, đứng sát mũi vào cửa kính, nhìn thuốc lá đã cháy đến ngón tay. Một tiếng ầm như cái bần đổ, lẫn tiếng ầm chen vỡ xuống gạch, một người đàn ông, mặc quần đùi, tay ôm một đồng quần áo chạy vọt ra, chạy nhào đến nỗi Quí không nhìn rõ mặt, chỉ thấy cái sơ mi dài bay đằng sau, như cái đuôi. Người chồng chạy ra sau nhưng không đuổi kịp, lại quay về.

Thế rồi mọi người ở đâu kéo đến. Bắt đầu là trẻ con; chúng đứng đây trước cửa, rồi đến người nhớn quây vòng ngoài. Quí chỉ còn thấy lỗ nhỏ những đầu người che kín hai cái cửa, nghe xem tấn kịch diễn trong nhà. Nhiều khi đi xem kịch, cảnh trên sân khấu lại không hay bằng cảnh dưới: những người xem. Quí ngấm họ, và nghe. Những tiếng găm ghê, gào thét như trong một nhà chường điên. Anh chàng ghen có lẽ điên thực. Tiếng quát tháo nhỏ đi lùi vào phía trong. Quí đoán người vợ vào nhà t.oug, anh chàng theo vào. Rồi tiếng ay lại đồn ra ngoài, mạnh hơn. Bat địa choang choang đập vào tường, tiếng đánh đập Luynh huych. Chỉ vợ không thay kêu một tiếng nào. Quí phục cái thái độ can đảm ấy. Phải, việc gì mà kêu? mình phải chịu trách nhiệm về hành động của mình. Quí cũng không chê anh chàng: háa có quyền gư dín hạnh phúc, trung phật người vợ có tội. Nhưng Quí thấy hân vũ phu quá, sao kông dung cách khác, lịch sự, kín đáo hơn?

Buổi chiều hôm ấy, chỉ thấy một mình anh chàng ngồi ăn cơm. Anh chàng chỉ ăn một bát rồi đứng lên đi chơi. Một lát sau mới thấy chị vợ ra, mặt mũi tươi cười, tay cầm một gói quà, rồi ăn rai ngon lành. Lúc chồng về họ giáp mặt nhau, Quí thấy buồn, tức giận. Hai người rung nhìn nhau cũng không đến nỗi lạng lạng như thế. Cái anh t.êu như trên ca sang bên này. Quí thấy kho chịu, không muốn nhìn nữa. Chàng mặc áo u xem chiếu bóng.

Hai hôm sau, họ đã cùng ngồi ăn với nhau. Trên bàn thấy có bát đĩa mới, và họ cười, vạt nhau xuống đi vắng. Có gai cười như có người cù. Có lẽ chỉ còn Quí, người làm chung lưng lè, nhớ lại câu chuyện vừa qua. Và anh chàng mặc quần đùi, ôm quan 40 chạy...

CÔNG HIỆU
VANG ĐỒN

Thuốc đau màng óc gia-truyền THƯỢNG ĐỨC

NHỮNG NƠI CÓ BÁN THUỐC NGŨ:
Hà Nội: 15 Mission (gần nhà thờ lớn)

Haiphong: 37 Paul Doumer
Hải Phòng: 25 Nguyễn Hữu Đĩnh và 34 Duvalier

Phước Thọ: 14 Rue de la Gare
Hải Phòng: Lâm Khê, rue Phụng Lâm.

Vì cơn bệnh đau màng óc, nay người ta mới thực tin thuốc Annam cũng có phương hay hơn thuốc khác, vì nếu mắc bệnh đau màng óc mà muốn khỏi chết, thì chỉ dùng thuốc đau màng óc gia truyền THƯỢNG-ĐỨC là khỏi ngay. Thuốc này đã cứu được hàng vạn người, trước khi dùng không còn lo ngại gì là thứ thuốc không công hiệu. Những người bị cảm hơi ngứa là bị đau màng óc dùng thuốc này chỉ 15 phút khỏi hẳn, Thuốc bán mỗi phong 0p30, một hộp bốn phong 1p00. Thuốc ngửi 0p16 một lọ. (Tại phòng thuốc THƯỢNG-ĐỨC ở 15 Mission Hà Nội và 37 Paul Doumer Haiphong có biểu không thuốc ngửi cho các người qua lại muốn dùng ngay). Ở các tỉnh ai đứng đại-lý bán thuốc đau màng óc cũng có thuốc ngửi để biếu cho khách hàng. Ai muốn dùng xin viết thư về ngay và để cho: THƯỢNG-ĐỨC 15 Mission Hà Nội.

VÀI MÔN THUỐC HAY KHÁC

BỒ-PHỒI: Dùng chữa các bệnh ho lâu năm, và để phòng bệnh lao rất công hiệu. Giá 1p00 một hộp.

TUẦN BỒ HUYẾT HẢI: Chữa các cơ các bà mẫn xấu, kinh không đều, hành kinh đau bụng, người xanh xao gầy còm, ra khí hư, chỉ uống một hộp thấy đỡ. Mỗi hộp 1p50, nếu muốn dùng thử một hộp xin tính giá đặc biệt 1p00.

KINH-TIẾN TỤY-TIÊN: Chữa thân hư, liệt-dương, tình khi bất cố, giao hợp chóng xuất tinh. Mỗi hộp 1p.

LIỀU HOA HOÀN: Dùng chữa bệnh lậu, 0p50 một lọ. Nhe hai lọ nặng 1 lọ, chữa khoản không khỏi sẽ được hoàn lại tiền, giá từ 8p00 đến 30p00.

THƯỢNG-ĐỨC

15 phố nhà Chung (Mission), Hà Nội

ĐẠI-LY:

Hải Phòng: 25 Nguyễn-Hữu-Đĩnh, và 24 Duvalier (trước cửa chợ) Phước Thọ: 14 rue de la Gare, Hải Phòng: Lâm Khê phố Phụng Lâm, Hải-phong: Văn-Tân 37 avenue Paul Doumer, Bắc Ninh: Vĩnh-Sinh 164 rue Tiên-An, Hải Dương: Quảng-Huy 25 Maréchal Foch, Nha Trang: Nguyễn-dinh-Tuyên Tailleux, Thanh-hóa: Thái-Lai 72 Grand rue, Huế: Thanh-niên 43 rue An-Cự, Tourane: Lê-công-Thành A, du Musée.

Đỗ-dức-Thu

Muốn được khỏe mạnh

Sắc dục thái quá rất làm hại sức khỏe, lại còn đeo bệnh phong tình (lậu, giang-mai, hạ-cam, bột-xoái, tinh-tinh, thiên-truyền). Các ngài đã trót chớ vội chữa nắn, cần giữ vững lấy tính thần, và nên tìm ngay đến

ĐỨC THỌ ĐƯỜNG

131 - ROUTE HUẾ - HANOI

mà chữa và uống thuốc, không những được khỏi chắc chắn mà lại bồi đắp được sức khỏe. Thuốc dễ uống không công phạt, không hại sinh dục. Thuốc lậu 0p.60 một hộp, uống một ngày; giang-mai 0p70; hạ-cam 0p.30 v.v. Nhà thuốc còn chế nhiều thuốc thần hiệu để chữa khi khí-hư, bạch trọc, phỏng tích, đau dạ dày v.v...

Có đại lý ở các tỉnh

LU'OM LẠT

Ngân phiếu cổ

TỜ ngân phiếu cổ nhất mà người ta biết là một tờ ngân phiếu Trung hoa cũ 600 năm hiện giữ ở bảo tàng British.

(Tit Bits)

Học trong lúc ngủ !

CÓ lẽ về mai sau, những học trò ngủ trong lớp lại được khen ngợi và không bị phạt ! Bởi vì trong lúc ngủ họ vẫn học. Điều lạ lùng này là kết quả những sự tìm tòi của một nhà bác học ở California (Mỹ), đã chế ra một cái « máy dạy học ». Máy đó gồm có một cái máy hát chạy bằng điện, có máy đồng hồ giữ nhịp, và liên với những cái ống nghe. Học trò chỉ cần mặc ống nghe vào tai và ngủ đi. Trong khi cậu ngủ, thì máy truyền ra những bài học mà trí nhớ ghi lấy. Và lúc tỉnh dậy, trí óc nhớ lại hết cả những cái gì học trong lúc ngủ.

(Tit Bits)

Núi di

«DỄ chịu biết bao được đặt chân lên đất liền !» Đó là lời khoan khoái của nhiều người trong bọn chúng ta mỗi lần chúng ta bước lên bộ sau một thời đi biển. Văn biết đất cứng thì liền nhưng đó không phải là sức nặng quân bình đâu — vì các nhà khoa học đã chứng tỏ rằng mặt đất liền luôn luôn chuyển động. Cả những dãy núi cũng không đứng im hẳn. Dãy Alpes Thụy sĩ từ từ tiến lên phía bắc theo một dọc dài 300 hải lý và dãy Hy-mã-lạp-sơn vẫn đang lần xuống phía nam trong nội địa Ấn-độ.

Sông và thủy triều nữa, cũng làm thay đổi mặt đất. Người ta đã tính rằng sông Thames (sông lớn nhất ở Anh) đem ra Bắc hải mỗi tuần chừng 25.000 tấn đất nước Anh. Và luôn luôn ngày đêm thủy triều cùng giông tố gặm nhấm bờ biển. Cứ 3.000 năm đất nước Anh lại hạ thấp xuống mặt biển vào khoảng hơn 30 phân. Nhưng chúng ta đừng sợ lo sợ cường cuồng. Trung bình đất khắp nước Anh cao hơn mặt biển 115m. Vậy cũng còn phải một nghìn triệu năm nữa sông biển mới trùm kín được đất liền.

(Tit Bits)

Ốc sai lạc

TRONG số một trăm người phạm trọng tội thì có đến 85 người mắc cái bệnh

gọi là bệnh Ốc sai lạc, theo ý kiến bác sĩ Calton Simon ở New-York. Tất cả các cơ thể và tứ chi của ta đều do hai lá óc kiểm soát, nhưng bao giờ một cơ thể hay một trong tứ chi cũng nở nang hơn bộ phận tương đối. Đó là tùy theo sự định đoạt của lá óc kiểm soát. Một đôi khi thiếu sự kiểm soát của lá óc, và vì thế mà tính chất con người đổi khác hẳn. Thường thường thì một sự rủi ro xảy ra làm cho óc bị thương và làm biến trưởng một bộ phận của lá óc. Nhưng khoa mổ xẻ hay cách điều trị khác có thể chữa cho người ốm khỏi bệnh được. Những bác sĩ chuyên môn về óc đã mổ ít nhất có tới mười hai lần để chữa cho các bộ phận của óc trở lại như cũ, và nhiều tội nhân đã nhờ thế mà khỏi hẳn bệnh.

(Tit Bits)

Túc cầu không bóng

Ở khắp hoàn cầu chỉ có một nơi người ta chơi túc cầu không có quả cầu và chơi một cách rất nghiêm trang: đó là quần đảo Carolines ở phía nam Thái bình dương. Mỗi bên có mười một cầu thủ và vị trí của họ cũng y như trong một cuộc đá bóng thường. Không có bóng. Cầu thủ nhảy lò có một chân cho tới khi gặp bên đối phương. Rồi hai người giao gan bản chân lò có áp vào nhau mà đập hết sức mạnh. Người nào ngã là thua và bị loại ra ngoài sân. Ai chủ trương cuộc chơi như thế chỉ độ vài phút là xong, thế mà có khi lâu hàng giờ vì các cầu thủ đứng thẳng bằng tài giỏi lạ lùng. Bao giờ tất cả cầu thủ một bên bị loại tức thì bên kia được công nhận là thắng. Không có những ván được thua không phân minh và không có trọng tài, nhưng công chúng rất đông tự giữ trách nhiệm giám thị.

(Tit Bits)

Răng cũ thành mới

MỘT nhà trồng răng ở thành Michigan đã nhiều lần trồng theo lối trồng răng mới có thể cách mệnh nghề trồng răng. Ông ta nhờ những cái răng hư ở hàm người đau răng và theo một cách ông ta nghĩ ra, ông ta lại đặt những cái răng nhỏ vào chỗ cũ sau khi đã rửa, lau sạch sẽ và hàn gắn những chỗ hư. Cái răng lại

nằm trong lỗ cũ có một màu vàng giữ cho chặt, rồi các thợ thợ và chân lợi lại có thể mọc chúng quanh. Những răng chữa bằng cách ấy được lâu tới hơn mười năm mới lại phải trồng lại.

(Tit Bits)

Viễn ảnh ở trên không

Ở New York, người ta mới bắt đầu những cuộc thí nghiệm kỳ lạ về một cách truyền ảnh từ tàu bay, một phương pháp mới, nếu hoàn hảo, thì sẽ có nhiều ích lợi vô cùng. Và ích lợi cho cả cách đánh trận nữa. Đó là những máy truyền điều khiển, đặt ở trên tàu bay, và khiến cho những máy nhân đất ở dưới, có thể nhìn thấy, bằng lối viễn ảnh (télévision), tất cả những cái gì người trên tàu nhìn thấy.

Tuy thời tiết không được tốt, một chiếc tàu bay có đặt riêng những máy ấy, đã bay trên vùng Manhattan, vườn hoa trung ương, tượng thần tự do, và cửa biển New York, — và những nhà quan sát ở dưới đã được trông thấy diễn trên một cái màn ảnh tất cả phong cảnh những nơi mà tàu bay đã bay trên trong bốn mươi phút.

Sự tiến bộ, như thế, — ít ra về phương diện binh bị — là đã một lần quay lại chỗ bắt đầu; với cách truyền ảnh trên không ấy, những đại tướng cầm quân sẽ hành binh có ngay địa thế chiến trường ở trước mặt; cũng như ngày xưa...

(Marianne)

NX XE — Kia bác Lý bác ra tỉnh khám bệnh quan Đốc bảo sao ?
LÝ TOÉT — Khờ quá bác ạ, tôi bị một thứ bệnh mà cứ phải mỗi sáng hai quả trứng « gà sống » thì tôi biết kiểm ở đâu được cơ chứ.

Lạnh sinh ra nóng

T lâu nữa, khoa học tiến bộ, chúng ta có thể sưởi ấm trong nhà về mùa đông cũng chính bằng cái máy mà mùa hạ thì làm ra nước đá và giữ đồ ăn được lạnh. Những nhà kỹ sư đã tìm ra rằng, dẫn trong những ngày lạnh giá nhất, cũng còn đủ sức nóng ở ngoài trời để sưởi ấm nhà cửa được; cái khó là làm thế nào thu được sức nóng ấy. Hiện giờ họ đã tìm được cách khiến cho cái máy làm nước đá có thể đổi ngược được công dụng: đáng lẽ tiết ra lạnh, thì thu khí nóng để sưởi một căn phòng kín. Cái ngăn trở cuối cùng giữ chỉ còn là giá

tiền cao quá của máy, nhưng nếu về sau sản xuất ra nhiều thì giá tất rẻ, và ai ấy cũng có thể mua được.

(Tit Bits)

Trứng đồng hồ

MỘT con gà mái ở Yorkshire đã đẻ một quả trứng mang hình một cái mặt đồng hồ kim chỉ mười giờ mười. Con gà mái chạy qua phía trước nhà thờ, và một luận lý vạn vật học cho rằng cái đồng hồ nhà thờ đã có ảnh hưởng tới cái hiện tượng kỳ dị kia.

(Tit Bits)

BA ECM — Cụ Lý đi đâu đấy trông cụ xanh lắm.

L. T. — Tôi vừa lên huyện về, sao lúc này tôi thấy lão thừa thì thăm với lão lục rằng: hăng này có máu mặt đấy.

Ăn uống

(Tiếp theo)

TÀ không nên có ý giục khách ăn nhanh, dù rằng ta muốn bữa ăn xong ngay. Ta cũng chẳng nên giữ khách lại, nếu ta thấy họ muốn về sớm. Khi các khách ăn đã uống cốc hay nước chè xong, ta hãy gọi tính tiền.

KHI người hầu bàn mang tờ kê giá tiền ra, ta có thể lướt mắt trông qua xem có nhầm không. Nếu là một sự mời mọc ăn cầu, thời người khách mời không bao giờ nên tỏ ý mình muốn giả tiền; khách phải để yên cho chủ giả và ra về hình như không để ý đến tờ kê giá tiền đưa ra.

KHI một bà có mời trong đám khách ăn một hay nhiều người đàn ông, thời bà phải tránh đưa giả tiền ăn trước mắt họ. Bà phải bảo trước người chủ hiệu chỉ được đưa tờ kê tiền ăn khi các khách ăn đã ra về cả, hay khi tự bà ra giả tiền ở « két » sau lúc bà lấy một cái gì để đứng dậy khỏi bàn ăn.

(Còn nữa)

THẾ-HUNG.

Hộp thư

Ô. C. Ngọc Trản — Cho biết địa chỉ: H.C.

ECLAT
D'ARGENT

Blanchet les dents

En vente partout et à la PHARMACIE DU BON SECOURS
Hanoi — 52, Boulevard Đổng Khánh Têl. 454

Trông Tim

CÓ BAO GIỜ TRÔNG THẤY CON THỦY-QUÁI KHÔNG ?

của OLIVER G. PIKE

Dã từ bao thế kỷ, người ta vẫn chế rêu những chuyện về rắn biển, nhưng sự thực sờ sờ ra đó, không thể chối cãi được rằng ở biển có những con vật khổng lồ kỳ quái mà chưa bao giờ người ta đã bắt được. Mới chưa đầy mười hai tháng nay, người ta bắt được ở gần bờ biển Phi châu một con cá thuộc loài mà các nhà khoa học tưởng đã tiêu diệt từ ba mươi triệu năm rồi.

Luôn ba lần cách nay không xa ở Úc châu, chính mắt người đã chứng thực câu chuyện thủy quái khổng lồ; trong một cuộc đánh cá, người ta đã trông thấy con vật ở eo biển Cook. Điều đó càng tỏ rằng chắc chắn có một loài thủy quái kỳ dị đương náu mình trong nước ở Úc châu. Ba lần trong khoảng ngoài mười lăm năm, con vật hiện lên ở gần bờ biển phía đông châu á.

Một con « rắn biển » ở Tân Zealand, những người trông thấy tả là một con vật to lớn; nó bơi ngang qua phía trước tàu và thoát như người ta tưởng một cây gỗ trôi. Nhưng « cây gỗ » vụt vọt lên cao một cái đầu như đầu con rắn biển, cổ hình nhô nhọn xinh xắn to cỡ thiên như ngựa; nó thốt ra những tiếng tiếng chó sủa hay tiếng vũ vũ bay; nó bơi khỏe và mau và bơi ngược luồng nước chảy mạnh. Thân nó một nửa chìm dưới nước, nhưng

người ta cũng đoán được là dài và to lắm. Con vật khổng lồ ấy màu da thuộc hay màu đỏ xam.

Một con quái vật dài ngót hai mươi thước.

Thường thường thì những người thủy thủ có thể trông lầm và nhiều con vật mà họ tả là rắn biển chỉ là con cá mái chèo (xem hình vẽ trên đầu bài). Người ta không biết rõ lắm về loài quái vật ở đây biển sâu ấy, vì rằng bắt được rất ít. Song những con dài độ sáu thước đã bơi rạt vào bờ biển. Một con lớn bằng ngàn ấy thấy chết ở bờ biển gần tỉnh Carmoustick xứ Scotland (Anh).

Kể về thủy quái thì cá mái chèo là một loài thủy quái già hiệu, vì tuy nó dài như kia, và khi bơi trên mặt nước, tuy nó có vẻ to lớn, kỳ thực nó chỉ đẹp đẽ như một giải lụa. Người ta càng dễ lầm vì nổi con cá ấy có cái đầu hình thù như đầu chó ngao (bouledogue) với cái bờm màu hồng sáng và bộ vây đỏ đứng dựng trên lưng từ đầu cho tới tận đuôi.

Năm 1925 viên thuyền chủ và bọn thủy thủ tàu hàng hải St François Xavier đã trông thấy con cá ấy mà họ tả như một con rắn biển ở gần cửa biển Stephens. Họ thuật lại rằng con thủy quái ấy màu vàng, đầu như đầu chim bồ câu, và thân dài như thân rắn, dài tới gần hai mươi thước.

Năm 1890 bảy người ở đảo Sandy, Queensland, trông thấy ở trên bãi biển một con thủy quái mà họ nói dài chừng chín thước. Đầu nó như đầu chim bồ câu màu trắng xam. Thân nó màu xám như đá lợp nhà, đuôi dài và xam. Bọn thổ dân nói đó là một con vật mà họ vẫn gọi là Moha-moha, và nó thường ở gần biển.

Một con thủy quái thời thái cổ, con plésiosaurus (loài rắn có chân) rất giống với con rắn biển mà người ta đã từng thấy và đã tả rồi, kể cả con thủy quái hồ Loch Ness (bên Anh). Nhưng loài plésiosaurus thì các nhà khoa học cho là đã tiêu diệt ít ra cũng không kém mười triệu năm rồi. Những con vật kỳ dị đồng loại sống trên mặt đất rất lâu sau loài sống dưới nước cũng tuyệt chủng ở Úc châu và Tân Zealand rồi.

Có thể chúng có một vài đồng loại ở dưới biển và thời nay hiện còn sống.

Tit Bits

Anh Linh dịch

HU VÔ

AN ỦI

— Suốt ngày hôm nay tôi kêu mồi cá mềm mà chẳng được hơi một miếng gì cả.

— Thôi ! có tiếng còn hơn có miếng anh à.

NGÀY NAY NÓI CHUYỆN

Lanhoureux. — 1. Một người lùn bảy giờ muốn cao lên từ 10cm đến 20cm có thể được không và làm cách nào.

— Câu này đã trả lời nhiều lần lắm, cũng trong mục này. Ông nên giữ xem lại những số báo trước.

2. Một người yêu một cô em gái họ. Người em gái ấy ở xa, vậy có nên viết thư luôn không. Người yêu có em gái chưa đến 10 tuổi yêu với cô ta. Vậy có nên viết với cô em ấy tình yêu không? Phải đợi trường hợp nào một tờ rở tình yêu ấy

— Thường tình, yêu thì nên tỏ tình yêu lắm, nhất là khi nào biết rằng người ta cũng yêu lại mình. Tỏ tình bằng cách gửi thư cũng được, nhưng nên nghĩ xem sự viết thư ấy có thể đem đến sự hại gì cho người con gái không. Trong trường hợp ông, sự ấy nên thận trọng nữa, vì ông có họ với người con gái. Việc lấy nhau rất khó khăn, theo tục lệ của ta.

Mỹ Ly Tourane. — Tại làm sao hai thứ tiền Khất Định và Bảo Đại chỉ lưu hành ở Bắc kỳ mà không lưu hành ở Trung kỳ?

— Có lẽ vì sự tiện lợi: vì trong miền Trung số tiền chính cũ vẫn còn rất nhiều. Tuy vậy sự thống nhất tiền tệ và cách đo lường cho toàn cả trong nước vẫn là một phương pháp hay, và nên làm.

Tú Tourane. — 1. Đau dạ dày nên theo regime nào cho được tốt. Tốt nghĩa là cho đỡ đau tức trong sự tiêu hóa, cho đủ chất bổ và không đắt tiền quá. Và nên tập thể thao cách nào cho được ích về việc điều trị trong lúc mình uống thuốc.

— Đau dạ dày cũng có nhiều thứ đau: hoặc vì nhiều, hay ít chất chua quá, vì có loét, vì ung thư, v. v. Mỗi bệnh có cách kiêng khem riêng. Tuy vậy muốn chóng tiêu hóa, nên ăn những thức nhẹ và chóng tiêu (tất nhiên!), những thức tươi và cách làm giản dị. (Đồ hộp và các thứ thịt để lâu khó tiêu). Tập thì chỉ theo cách vận động Thụy-điền là hơn cả. Tập nhiều lối vận động bụng.

2. Tôi thấy có nhiều thứ vitamin: vi amine A, B, C, D. Vậy, kh. c. nhau thế nào? Công dụng của mỗi thứ?

— Về công dụng của các Sinh tố, trong mục Trông Tim của N. N. đã nói đến rất nhiều lần. Ông nên xem lại.

Trọng Khanh T M. — Muốn lập một tập chỉ về văn chương mà viết lấy chữ không in (manuscrit) thì xin phép có thể không? Ya xin phép ở đâu?

Một kỷ chỉ có thể cho ra được một tờ mà thôi! Không dễ bán mà mục đích là để lập

một tờ báo khi đến tuổi.

— Câu hỏi thứ nhất. Chỉ có ông là biết rõ hơn cả!

— Viết lấy, mà lại chỉ viết cho mình xem không thôi thì chả phải xin phép ai cả. Ông có thể viết mấy tờ báo cũng được, cũng như ông viết truyện vậy.

L. Sơn Bạch Mai. — Những thuốc lá thơm hạng rẻ tiền như Queenliner và Grand Prix chẳng hạn, làm tại Đông dương (Saigon) có phải là bằng giấy chẻ ra không? Nếu bằng giấy thì hút sẽ có hại thế nào?

— Giấy không thể làm thành thuốc lá được. Những thứ thuốc ông nói làm tại Saigon và bằng thuốc ở bên này. Rẻ tiền là vì hạng lá xấu, không chọn lựa.

H. ai Huê. — Tôi, trai mới lớn lên, 22 tuổi đã y u một người bạn gái, nay mới 13 tuổi mà tôi là người dạy học (professeur), gần người con gái ấy là một người có nề, không bị tiếng tăm. Người ấy cũng yêu tôi. Tôi tóm lại, cả hai chúng tôi đều yêu nhau vì đã hiểu nhau. Như thế chúng tôi có đáng yêu nhau mà không sợ tội gì không?

— Nếu hai bên thật tình yêu nhau thì cứ việc yêu. Yêu nhau đâu có phải là một tội lỗi, dù là thầy dạy với học trò. Có điều người ta thường dị nghị tình yêu như thế, vì những lệ tục của xã hội (convenances sociales). Nhưng một tình yêu thành thực giữa người học với người dạy cũng không có gì là đáng trách.

3. Yêu nhau chưa đủ, chúng tôi còn muốn gây hạnh phúc cho nhau, nghĩa là muốn đi đến một cuộc kết hôn. Nhưng ý muốn của tôi đã bị gia đình tôi cản trở, lấy có rằng nhà người con gái nghèo, không phải là nhà danh giá quýn quý. Như thế sẽ mất thể thống của nhà tôi (tôi là con nhà quan).

Dù sao, tôi cũng không thay đổi ý định. Vậy tôi có nên theo đuổi ý muốn của tôi mà không trái luân lý, biết rằng người con gái ấy cũng một lòng, không vì sự khó khăn mà thay đổi?

— Nếu ông lại còn muốn gây hạnh phúc cho nhau bằng cách kết hôn — (mà đó là kết quả tự nhiên của một tình yêu chân thật) — thì còn gì hay hơn nữa. Sự nghèo của người con gái không là một cản trở gì cả, cho đến cả sự không môn đăng hộ đối nữa. Giá trị và nhân phẩm con người không ở những cái đó. Ông lại nhất định không đổi ý thì càng hay nữa: việc lấy nhau như thế không có gì là trái với luân lý cả.

(Xem tiếp trang 14)

RECUEIL DE PROBLÈMES D'ARITHMÉTIQUE
D'ALGÈBRE & DE GÉOMÉTRIE AU DIPLOME
(avec solutions raisonnées)

par PHÓ ĐỨC TỔ et VŨ LAI CHƯƠNG
PROFESSEURS AU LYCÉE DU PROTECTORAT

Prix Op80

Frais d'envoi recommandé Op20

Librairie VĂN-LÂM
33 Bd Francis Garnier
• HANOI •

B U' O' M

TRUYỆN DÀI của NHẤT-LINH

(Tiếp theo)

CHIỀU đến, Trương xuống cuối làng thăm mộ hai thân chàng. Trương không muốn chết ở quê, nhưng chàng mong khi chết rồi, người ta sẽ mang chàng mai táng ở nghĩa địa nhà; chàng thấy nằm ở các nghĩa địa gần Hanoi có vẻ tạm thời, không được vĩnh viễn và ấm áp như ở đây, cạnh những người thân thuộc. Chàng hơi buồn nghĩ đến chẳng bao lâu nữa lại có những đứa trẻ như chàng hồi còn bé, chạy nhảy trên mộ chàng, hoặc thả diều, hoặc bắt châu chấu những buổi chiều mùa hè lộng gió. Chàng sẽ không còn biết đau khổ là gì nữa; trên mặt đất, chỗ chàng nằm, chỉ còn có mấy ngọn cỏ may hồng rung rung trước gió thổi và ở một nơi nào đó Tàu mà chàng không bao giờ quên vẫn đi lại, cười nói, sống tự nhiên trong ánh sáng của thế gian trên kia.

Khi tở về, Trương đi qua nhà Thiêm. Sáng ngày lúc trả lời ông chú, chàng cũng chưa định cách xử trí với bà Thiêm ra sao.

Chàng nhận lấy việc ấy vì ngấm ý của chàng là muốn nhân dịp gặp Nhan.

Có nhiều người không có liên lạc gì lắm với mình, song những lúc có việc buồn tự nhiên mình nghĩ ngay đến và muốn gặp để giải khuây. Nhan là một người thuộc loại ấy đối với Trương lúc đó.

Bà Thiêm trông thấy Trương biết ngay là chàng đến về việc bán đất. Bà mời Trương ngồi và bắt đầu than thở. Trương không nói câu gì và cũng không tỏ ý định của mình ra sao, chàng đợi Nhan. Một lúc lâu, Nhan ở ngoài vườn đi vào. Trương ngẩng lên và thấy vui hồi hộp:

— Ai như cô « Hồng Nhan, đa truan »?

Nhan đứng lại; nàng chớp mắt luôn mấy cái làm ra bộ một người đương cố nhìn cho rõ rồi mỉm cười nói:

— À ra anh Trương. Trông anh độ này...

Không muốn nghe Nhan nói đến về gầy của mình, Trương vội gạt đi:

— Độ này tôi vẫn còn đi học như trước. Tôi

trông cô độ này đẹp ra.

Chàng nói đùa luôn cho đỡ ngượng vì câu khen:

— Đẹp ra và trông có vẻ người lớn lắm rồi.

Nghĩ đến việc bán đất, Nhan buồn rầu nói:

— Lớn rồi cho nên mới phải lo. Hôm nay trông thấy anh đến em mừng, nhưng vừa mừng vừa lo chứ không như ngày trước.

Bà Thiêm bảo Nhan vào rót nước uống. Trong khi Nhan sửa soạn ấm chén, Trương nói với bà Thiêm:

— Về việc bán đất...

Chàng thấy Nhan ngừng lại nghe ngóng. Chàng nghĩ thầm:

— Mình cũng chẳng mất gì nhiều cho lắm. Thế mà lại đem cho Nhan một sự vui mừng rất lớn.

Chàng nói tiếp:

— Cháu định chưa lại năm mẫu để cho đi và cô Nhan cứ ở như trước. Dĩ cứ việc giữ lại mà cấy coi như là của đi...

Không quay lại, nhưng chàng biết là bà Thiêm đương kéo vạt áo lau nước mắt. Chàng nói đùa với Nhan:

— Thế là lúc này cô Nhan tưởng lầm. Lớn rồi nhưng trông thấy tôi vị tất đã phải lo.

Nhan đặt khay chén xuống phẩn, đứng thẳng người nhìn bà Thiêm nói:

— Me em lạ quá. Buồn cũng khóc, vui cũng khóc, thành thử khóc cả ngày.

Nàng quay lại phía Trương:

— Hôm nọ bàn đến việc dọn nhà đi, me em cũng khóc mất nửa buổi. Đã định lên Hà-nội nói với anh để lại cho chỗ ở. Không ngờ bây giờ...

Trương ngắt lời:

— Bây giờ thì tất cả năm mẫu là về hẳn đi với cô cho đến khi tôi chết.

Nhan mỉm cười:

— Như thế, em cứ mong anh sống mãi.

Trương nói:

— Đến khi tôi chết thì đất ấy về hẳn đi và cô. Thành thử cô lại mong tôi chết ngay. Mà tôi cũng có thể chết ngay được lắm. Có phải không, cô?

— Anh chỉ nói đại.

— Nhưng giả tôi chết ngay thực thì cô bảo sao?

Nhan ngơ ngác nhìn Trương vì nàng thấy Trương hơi lạ lùng Trương cũng chợt thấy mình trông trái quá. Chàng vội vàng nói chữa:

— Vì thế nên muốn cho đi và cô yên tâm, tôi sẽ viết giấy cần thận, chốc nữa cô sang lấy vì mai tôi đi sớm. Cô nhớ đừng cho ai biết cả. Bây giờ thì cô cho tôi uống nước chứ. Am chén đã đem ra nhưng cô quên chưa pha nước.

Khi trở về nhà, Trương tự lấy làm bằng lòng mình. Mất mấy trăm bạc đất chàng cũng không thiệt gì cả, vì chàng đã được một lúc sung sướng, hoàn toàn sung sướng ít khi có.

Chàng nhận thấy mình sung sướng không phải vì đã làm một việc tốt; nếu người chịu ơn là một người khác không phải Nhan, chưa chắc chàng đã sung sướng. Nhưng thực tình, lúc đó chàng cũng không ngấm mong ở Nhan một thứ gì khác.

Trong lúc ăn cơm, đương đủ cả mọi người, Trương lơ đãng nghe họ nói chuyện; chàng rạo rức không yên. Chàng nghĩ đến câu nói của Nhan khi Nhan tiễn chàng ra cổng:

— Nói thực với anh, em không muốn sang bên ấy vì mới đây ông Đắc với di em có chuyện xích mích. Cùng vì thế, em không sang ăn cưới cô Lan. Vậy đúng chín giờ anh ra cái quán ở góc đa, em sẽ đợi anh ở đó để lấy tờ giấy. Như thế có được không? sợ phiền anh chăng.

Chàng nhận lời ngay:

— Được, đúng chín giờ. Không có gì phiền cả.

Nói xong chàng chào Nhan đi một cách vội vàng.

Bây giờ Trương nghĩ lại mới biết lúc đó chàng chỉ phấp

TRĂNG

phòng lo sợ Nhan kịp đôi ý kiến.

Mai đưa cho chàng đĩa quả ăn trăng miệng mỉm cười nói:

— Thế nào anh Trương, anh nhất định không ở lại. Từ này đến giờ em thấy anh lơ đãng tẻ, chắc anh nhớ người nào ở Hà-nội.

Trương khẽ nói cho một mình Mai nghe:

— Nhớ cô «áo nhung lấm».

Rồi hai anh em lại cười với nhau một lúc. Trương vừa cười vừa tự nhủ:

— Nhan đối với ta có họ rất xa, nhưng cũng là có họ.

Chàng bực tức đứng lên, nhìn đồng hồ, thấy hơn tám giờ, chàng về phòng ngủ ngồi viết tờ giấy bán đất cho bà l'biêm.

Khi chàng ra tới cái quán ở góc da, Nhan đã đứng đợi chàng ở đấy. Chàng làm như chưa nhìn rõ thấy Nhan, lấy tay che miệng gọi rất nhỏ:

— Cô Nhan.

Nhan khẽ đáp lại:

— Em đây. Anh Trương đây phải không?

Hai người cùng thoáng nghĩ đến một cuộc gặp gỡ lần lút của đôi trai gái. Nhan nói:

— Anh nghĩ phải. Không có tờ giấy này, khi bán đất ông Đắc cứ bán hết cả thì rầy rã.

Trương ngầm nghĩ:

— Sao Nhan lại phải nói thế?

Hai người đã đến gần nhau. Nhan nói:

— Em cứ đi lại ở ngoài công mãi không trông thấy anh.

Trương thấy Nhan vừa nói vừa thở mạnh như người sợ hãi hay cảm động quá. Chàng cố lấy giọng âu yếm:

— Em sợ gì mà thở mạnh thế?

— Em cũng không biết nữa.

Trương đã nhìn thấy hai con mắt của Nhan đen như hai chấm nhưng trong bóng tối mờ mờ. Trương bàng hoàng như người say rượu cố nhìn cũng không nhìn rõ nét, hình như trên khuôn mặt Nhan có một làn sương mù phủ qua. Nhan nói trong hơi thở:

— Tờ giấy đâu, anh?

Trương chợt nghĩ đến lúc đưa thư cho Thu; chàng có cái cảm tưởng là đang trao cho Nhan một bức thư tình. Trương đặt tờ giấy vào lòng bàn tay Nhan và khi thấy bàn tay Nhan nóng bừng, chàng không nghĩ ngợi gì nữa, nắm chặt lấy bàn tay Nhan trong tay mình. Nhan đề yên. Trương nghẹn ngào chỉ nói được một tiếng:

— Em...

giờ tay gạt mớ tóc rồi tìm đôi môi của Nhan.

Trương nhắm mắt lại; lần đầu tiên chàng được trao hôn với một người con gái trong sạch mà chàng yêu nên chàng muốn để hết cả tâm hồn hưởng cái thú ngây ngất nó đương làm chàng mê dại.

Nhưng không hiểu lúc đó chàng nghĩ ra sao; tự nhiên chàng sợ hãi vội ãy Nhan ra:

— Xin lỗi em... Em về ngay. Em về ngay đi.

Nói vậy xong, chàng lại muốn Nhan không đi. Chàng đợi Nhan cất tiếng nói; nếu Nhan nói lên một tiếng chắc chàng sẽ giữ lại. Nhưng Nhan vẫn chỉ yên lặng đứng cạnh chàng; một lúc lâu nàng ngao ngao lặng lẽ đi ra khỏi quán.

Trương dựa lưng vào thành tường, vẫn còn ngây ngất vì cái thú bất ngờ được hôn Nhan. Chàng sung sướng nhưng trong thâm tâm tự lấy làm xấu hổ đã lợi dụng cơ hội để bắt một người con gái thơ ngây chiều

minh. Chàng làm bầm:

— Lòng tốt, làm ơn, thương người để sau cùng lấy một cái hôn.

Trương hối hận đã vội giục Nhan về ngay không kịp dò ý xem Nhan có thực tình bằng lòng không.

— Nếu Nhan thực tình bằng lòng?

Ngĩ vậy, chàng hơi tiếc rằng đã ngưng lại sau một cái hôn xuống; chàng tự mắng mình lần nào cũng vậy, cứ bị những cái trách móc vô lý của lương tâm ngăn cản.

— Giá mình ngưng lại được trước khi cầm lấy tay Nhan thì hơn. Nhưng đã hôn Nhan rồi mà thôi thì vô lý hết sức.

Chàng thấy nảy ra cái ý kiến ở rón lại nhà quê ít bữa với Nhan.

Nhưng khi về tới nhà, đứng trước ngọn đèn sáng, chàng như người tỉnh giấc say và nom thấy rõ sự thực; chàng không còn sống được bao lâu nữa, đối với Nhan như thể đã quá lắm rồi.

— Mai ta nhất định đi sớm.

Chàng ngáp một cái bảo Tuyên:

— Ta đi ngủ đi. Mai tôi phải dậy đi thật sớm.

(Còn nữa)

NHẤT-LINH

VUI CƯỜI

Của Đỗ-Hữu-Thế

Đôi bạc

— Ông đòi cho tôi một hào ván.
— Hào này giả, không xài được!
— Cái ông này mới hay chứ, nếu của tôi là hào thật thì tôi còn đòi làm gì?

Thuốc độc dầy

Bé bảo ông khách:
— Ông ơi, ban nãy thầy tôi vừa cho ông uống thuốc độc dầy.

Ông khách (hoảng, vội vàng đến hỏi bạn)

— Tôi đến chơi thăm bác, sao bác lại nỡ đem bỏ thuốc độc cho tôi. Bác định giết chết tôi à?

CHỦ NHÀ (ngạc nhiên) — Ai bảo bác thế?

KHÁCH — Thì thằng Bè, con bác, nó vừa bảo tôi mà.

CHỦ (trùng mắt hỏi con) — Mày nói gì thế, hử Bè?

BÈ (về mặt thân nhân) — Thế thầy chả vừa cho ông khách uống rượu thôi. Ở trường thầy giáo lão rượu là thuốc độc dầy mà.

Của Ng.-văn-Hội

Gang

G ở cách trí, (lớp trung đẳng) dạy về các loại kim khí. Thầy hỏi: Có ai nói qua được về loại gang không?

Trò Tý, đứng dậy: Gang là một thứ ăn rất ngon, mùa hè mới có, cây nó thấp lè tè, trầu những quả hình dài, gần giống quả bí và nếu để cì in ăn chấm muối thì tuyệt....

THẦY (ngạc nhiên) — Anh nói gì mà ngộ thế?

TRÒ TÝ — Thưa thầy con nói về giống.... dưa gang ạ!

Khuyên l

Tôi đi học chữ quốc ngữ ở trường về. Lý Toét giở sách con ra thấy ba lộn bát xóa ẻoảng ẻoảng và bị phê đề-rô (zéro) bằng mực đỏ, bèn khen thầm.

— Con ta khá thực, bài vở toàn điểm với khuyến.

Của N. C. Chúc

Cưới vợ mau lên

THUẬT — Mỗi ngày các hàng hóa lên giá ầm ầm, tao lo «chê» đói» quá,

mày à.

LUÂN — Tao bảo thật mày này: Nếu mày không bảo thầy để mày cưới vợ cho mày mau lên, thì rồi cùng với giá sinh hoạt hiện thời, vợ cũng trở nên «đắt» dầy chứ chẳng chơi đâu.

Bây giờ mới thấy ở nhà này

Nhà cư phủ Hoàng-thiệu-Kim muốn chia gia tài cho con. Nhưng vì di chúc quá (có thể sáng trái phá bản... cạnh tai cũng không biết), nên muốn hỏi ý kiến các con về việc chia gia tài ấy, ông bảo đưa vào không ưng thuận thì viết chữ «vô», mà đưa vào bằng lòng thì viết chữ «hữu». Chắc nhà cư phủ Hoàng-thiệu-Kim có ý tư vị về đứa con trai hơn, nên chỉ có đứa con trai bằng lòng, còn mười cô con gái đều hết sức phản đối. Anh tiếp thấy vậy bảo anh xe:

— Anh Tư à, trong sách thánh dạy: «Nhất nam viết hữu», thập nữ viết vô»; bây giờ tôi mới thấy ở nhà này «là» đúng lời thánh hiền.

Có nước

XUÂN — Hôm qua mày đến nhà lão hùn Bạch vay tiền, có «nước» gì không?

HẠ — Có lắm chứ! tao vừa vào, nó sai ngay thằng nhỏ rót nước chè mạn sen mời tao.

— Tao hỏi tiền cơ chứ!

— Tiền ấy à, nó không cho vay.

Mù từ thuở bé

Tôi biết một người chẳng cho ai là đẹp, là xấu, là trắng, là đen, là béo, là gầy, là cao, là thấp bao giờ.

— Người nào mà lạ thế?

— Người ấy mù từ thuở bé.

Của Như Ngàn — Hanoi

Quen miệng

Ông Quý đứng trông nom nhà buôn của công ty ông, nên có gậy má gì ông đều ký: «Quý và công ty». Ông ký hiệu quá, nên câu ấy hóa thuộc lòng.

Hôm nọ, bà Quý ở cũ; người ta hỏi tên bà đưa con để làm khai sinh; ông Quý giả nhời ngay: «Quý và công ty.»

— Mày trông hai vợ chồng kia kìa: chồng thì người Ấn Độ vợ thì người Chino's.

— Có lẽ con chúng nó đẻ ra thì gọi là người Indochinois

N. N. noi chuyện

(Tiếp theo trang 11)

Bình nguyên Quán, Hanoi — A đẻ ra B và B đẻ ra C, con gái.

B (anh) đẻ ra C, con gái.

B (em) đẻ ra con C' con gái.

C đẻ ra D, con gái.

C' đẻ ra D' con gái.

Theo toán lý Annap, D và D' có lý nhau được không? Nếu lấy nhau có lỗi trước pháp luật không?

C và C' là con cháu con bác. D và D' là cháu cháu cháu bác. Theo toán lý và theo pháp luật annap, thì hai bên không có thể lấy nhau được; lấy nhau, sẽ có lỗi.

B. T. Tourane — Lâm thế nào cho người cao tằm lên độ 15 cm.

Tổ barre fixe có được không? M'n lợi hại có làm cho người cao thêm lên không? Bơi theo kiểu nào?

— Độ này sao có nhiều người hỏi về cách tập cho cao thế! Câu này đã trả lời nhiều lần, ông nên xem lại những số trước. Bơi lội không hẳn làm cho người cao thêm, đó chỉ là một cách vận động rất tốt và đầy đủ.

Vũ N.ũ, Hanoi — 1. Một đứa trẻ lên bốn, đầu chỉ to như quả trứng (hiện giờ to lắm, hơn đầu người nhón) mà không đi được (vì không mang nổi đâu). Thế là bệnh gì? Có cách gì chữa không?

— Thế là bệnh sung đầu, một thứ bệnh rất khó chữa. Cái sự cứ to mãi ra vì có nước bao bọc lấy màng óc, và sự nước cứ một ngày một nhiều, bệnh có thể đưa đến sự chết được. Nên đưa vào nhà thương hay đem đến thầy thuốc chữa.

2. Nhảy giấp có lợi gì? Đương tuổi cao có lợi cho sức khỏe không?

— Nhảy giấp là một môn vận động khiến cho người được dẻo dai và nhanh nhẹn. Cũng như nhiều các cách vận động khác, không có ảnh hưởng gì đến sự cao thấp cả.

Sùng Hanoi — 1. Theo thuyết của ông S. Freud ở trong khoa «lâm lý giải phẫu» của ông thì những ý nghĩ, tư tưởng không thể chịu hay những sự ước ao bất phỉ bị giữ lại trong bất giác làm cho người ta ốm.

Vậy xét kỹ thì có lẽ tất cả mọi người ai cũng có ý nghĩ không thể chịu, hay sự ước ao bất phỉ hay thường thường hơn, những ý nghĩ không cần đến mà người ta theo lệ tự nhiên xưa nay đi hay ngủ quên lại trong bất giác, tuy thế số đông người ta đều mạnh khỏe về vật chất lẫn tinh thần.

Theo học thuyết của Freud, th những điều thâm kín ẩn náu trong cái vô giác của trí óc, không làm người ta ốm bao giờ cả. Có chăng, là có ảnh hưởng đến những ý nghĩ hay hành vi của người đó mà thôi — những hành vi hay cử chỉ đột nhiên của người ấy.

2. Theo như ở trong Ngay Nay đã đăng một ý nghĩ bị giữ ở bất giác khi được mang ra phẩu sát (trí giác) thì bớt sức ám ảnh đi. Vậy muốn lời những ý nghĩ bị giữ ở bất giác ra để mang sang phần trí giác thì nên nhắc tới hay nghĩ tới những ý nghĩ ấy luôn hay làm thế nào?

— Những ý nghĩ đã ở trong vô giác thì phần nhiều mình không biết; đã không biết đến thì còn làm thế nào mang ra chỗ sáng suốt được? Dạy có bằng cách thời miên, hay cách khác, nhà tâm lý học có thể tìm ra được. Nhân đây, ông Freud mới nghĩ ra một cách chữa bệnh (các bệnh về trí não) bằng lối tìm ra những ý nghĩ hay cảm giác thâm kín trong trí óc bệnh nhân ấy, đã gây ra căn bệnh. Và dùng thời miên khiến cho bệnh nhân, đối với những ý nghĩ kín đáo ấy, bớt chịu cái sức ám ảnh đi.

Nguyễn Thị Nhung Gia-lâm — Tôi có hai người anh em họ một đằng con ông phủ một đằng con ông điều chủ giàu có đều đều tôi và tôi cũng vì đồng tiền tôi họ giúp đỡ mà cũng giàu cả hai. Một dạo hai người cùng mang đồ đến để bán danh tôi mà hai người vẫn giấu lẫn nhau. Tiền tình và bè bạn làm cho tôi bối rối. Vậy xử trí bằng cách nào?

— Tiếc rằng luật pháp và tục lệ không cho phép có lấy cả hai được, như thế sẽ vừa lòng cả mọi người. Chính có yêu cả hai, mà còn không biết nên lấy bên nào, thì người ngoài làm thế nào mà biết dùm cô được?

Muốn xây dựng theo Khoa-Học và Mỹ Thuật, lại không tốn phí, các Ngai ở xa gần, hãy đến hay viết thư hỏi:

Kiên-Trúc-Sư
TU NGHỆ
Hanoi — 21 bis, Rue Jean Soler
Tél. 1223
Ban giữ các Ngai cũng được rửa ở

QUAND ON VOUS DEMANDE
♦♦ LA PLUS GRANDE ♦♦

fabrique de tricots

au Tonkin, dites:

Manufacture
CỰ GIOANH

68-70, Rue des Éventails, Hanoi — Tél 525

Fournisseur en Gros de tous les Magasins et Bazars du pays

CÓ CỨNG MỠI DỪNG DẦU GIÓ

Vợ chồng

(Tiếp theo)

Miếng trâu chạm ngõ.

N GÀY xưa cũng như ngày nay không phải đôi bên trai gái bằng lòng nhau là có thể lòi ngay nhau về làm vợ chồng được. Chỉ có ở bên Mỹ tới tận, thành vợ thành chồng mới soẹt một cái như ta đánh chiếc diêm là xong. Ở bên ta, còn có lễ nghi chứ chưa đến nỗi như cái nước Mỹ quá văn minh ấy.

Bắt đầu là lễ chạm mặt. Rồi thì sêu tết, tới ăn hỏi, rồi đón dâu, còn là công phu, còn là mồn cả gót giày, sây cả da trán mới nên vợ nên chồng. Là vì ở nước ta, nền tảng của xã hội còn là đại gia đình.

Một cậu con trai lấy một cô vợ dâu có phải là lấy riêng cho một mình cậu; thật ra thì là lấy cho cả họ. Cô vợ, sau khi bước qua cái hỏa lò đón ở ngõ nhà trai, là thành người của đại gia đình nhà chồng rồi. Và vì thế, cưới vợ cần phải cả họ được biết mặt biết tên, và nhất là được ném phần biếu: hoặc bánh chưng, bánh giầy như ngày xưa, hoặc bánh khách bánh ngọt như bây giờ, và ít chề để nhắm nháp cho đủ vị nữa. Chung qui, ở bên ta, cái gì trọng đại cũng quanh quẩn bên vế để ăn cả.

Nhân đó, ăn ít thì chưa là trọng thể: miếng trâu chạm ngõ, của không đáng là bao, nên người ta cho là miếng trâu có thể bỏ đi được. Luật cũng quyết định như thế, và chỉ coi những sinh lễ đưa đến nhà gái một cách trọng thể, nghĩa là rất nhiều, như lúc ăn hỏi chẳng hạn, là có giá trị mà thôi. Và chỉ lúc ấy mới là có hứa giá thú.

Hứa giá thú chưa phải là giá thú, cho nên hai bên nhà trai và nhà gái có thể làm như các ông nghị đối với cử tri: quên hay bỏ phăng lời hứa đi. Dẫu nên không có duyên cớ gì chính đáng, thì dẫu như nếu chỉ vì tìm thấy một cô vợ giàu hơn, hay thấy một anh chồng to lương hơn mà bỏ lời hứa, thì phải chịu trách

nhiệm bồi tôn hai.

Nhưng tôn hai là ngần nào. Ít ra ăn của người ta bao nhiêu, cũng phải trả lại bấy nhiêu, rồi lại thêm ít tiền bồi thường danh giá nữa, tùy tòa án định.

Cô dâu, chú rể

Hết tiền lễ rồi, đến ngày đại lễ, tức là ngày nghênh hôn. Hai bên nhà trai, nhà gái

hôm ấy có quần áo nào mới nhất, là đem ra thăng bộ để mừng lần cho nhau. Chú rể, cô dâu lễ như chày mây, hết bàn thờ này đến bàn thờ nọ, rồi đến lay cha mẹ vợ, cha mẹ chồng; âu cũng là một dịp để cho ta tập thể-thao cho rẻo gối mềm lưng. Môn thể-thao này, báo *Đàn Bà* phải *lân* nữ lưu Annam muốn giữ lại làm một môn xã giao cho người Annam mình: ai có ngờ đâu đến cái lay người sống mà còn có người muốn giữ làm quốc túy quốc hồn! Bao nhiêu bài học của tây phương, đối với họ, thật là nước đổ đầu vịt vậy.

Đối với tục lệ, lễ nghinh hôn xong, là việc hôn nhân hoàn thành. Nhưng đối với luật, lễ ấy

chỉ là một việc phụ. Việc cốt yếu là việc ký vào sổ giá thú: nếu lấy nhau mà không khai, thì dầu yện tiệc linh đình, đi đón dâu hàng trăm ô-tô, chú rể có dân lễ hàng chục cái bàn thờ cũng vậy, cuộc giá thú ấy có cũng như không mà thôi.

Ngày xưa thì không thế: chẳng có giấy má gì hết. Ăn thịt quay uống nước chè, lay như bồ cùi-rời về với nhau, ấy là thành vợ chồng... cho đến lúc nào chán nhau, nhất định không nhận vợ nhận chồng sẽ hay. Sẽ hay, nghĩa là sẽ lung tung không có bằng chứng gì rõ rệt là đã có cưới xin hẳn hoi nữa. Cũng may mà xưa kia, ở các làng có cưới phải có tiền cheo nộp vào quỹ công. Gái biên lai nộp tiền cheo ấy, luật cho là một chứng cứ rõ ràng đối với những cuộc hôn nhân xảy ra trước ngày lập sổ sinh, tử, giá, thú ở các làng. Phien một nỗi, ở nhiều nơi, bọn kỹ mục hay rượu lăm khi thu tiền cheo, rồi chia tay nhau quên cả làm biên lai, khiến cho nhiều vợ chồng vẫn lơ lửng không ra vợ chồng chút nào cả.

Bây giờ thì hết cả những sự mập mờ có hại ấy. Có khai giá thú, mới có vợ chồng, nếu không chỉ là nhân tình, nhân ngãi.

Luật ở đây phân minh lắm. Khi nào hôn thú đã làm theo tục lệ rồi, tại trong tâm hồn phải đến khai với họ lại chỗ người vợ hiện đương ở trong khi xuất giá. Cả hai vợ chồng đều phải có mặt và nếu một người ốm không đi được thì họ lại phải thân đến tận nhà mà nhận lấy lời khai. Sự có mặt đó quan hệ lắm:

người chồng chẳng hạn ở xa không có thể như xưa mượn một người khác thay mặt được: phải về mà nhận vợ. Loạt bất buộc như vậy cũng phải: nếu không thế, nhiều khi tưởng lấy được ý trung nhân, mà rút cục hóa ra lấy phải một cô rãng vào mặt ốc nhồi là thường.

Hai vợ chồng phải đi với cha mẹ hai bên và hai người làm chứng, rồi tất cả bấy nhiêu người cùng khai, cùng ký tên hay diêm chỉ vào sổ giá thú làm bằng. Chính họ lại cũng phải ký tên và áp triện, và nếu họ lại biết rằng việc giá thú có sự ngăn trở, lập tức phải từ chối việc đăng ký và làm tờ trình lên tòa để nghị cấp để xét xử. Bấy nhiêu điều là để bênh vực cho cô dâu, chú rể khiến hai người

có một tờ hôn thú chắc chắn rõ ràng và hợp luật, cô dâu và chú rể nếu biết rõ hẳn cũng nên cảm ơn mới phải.

Khai giá thú thì dầu lấy chính thất hay lấy thứ thất đều phải làm như nhau. Ở đây ta nên cùng với luật than thở bộ người đàn bà đôi chút: cái nghiệp chồng chung đã làm khổ cô Hồ Xuân-Hương và bao nhiêu cô khác, cam tâm làm lẽ, vẫn còn là cái nghiệp chung của đàn bà Annam. Luật đề nguyên cái cổ tục ấy và chỉ định rằng đàn ông chưa lấy vợ chính thì không được lấy vợ thứ mà thôi! Đề nguyên như vậy là một điều lợi hay hại. Tờ báo *Đàn Bà* thích bảo tồn cái tục lệ, ở đây hẳn hết cả bảo tồn cái cổ tục! Nhất là nếu nhân viên trong tòa soạn *Đàn Bà* toàn là các bà vợ cả.

(còn nữa)

T. VĂN.

QUẢNG CÁO

NGAY NAY

Xếp đặt do

Phòng Quảng Cáo Mỹ Thuật

(Comptoir de Publicité Artistique)

— 5-7 Rue Julien Blanc — Téléphone 1254 —

họa-sĩ

Phạm Thúc Chương

giám đốc chuyên môn

LÊ PHẬT

Ở HUẾ

Ngày mồng tám tháng tư

CÙNG ngày nay, trước đây gần ba mươi thế kỷ đức Phật Thích-ca ra đời. Nghĩa là một Người đã ra đời không hơn không kém. Nhưng Người ấy ra đời trong ánh sáng của từ tâm và trong quang minh của trí tuệ. Khác người thường chỉ có thể. Và tưởng chỉ có thể cũng đã rộng lớn rồi.

Sau đây ba mươi thế kỷ, ngày ấy chắc còn trên quả đất và hằng thế kỷ và hằng năm.

Nhưng trước đây năm năm, chùa ở khắp nơi vẫn nhiều nhưng ngày ấy không ai biết đến. Phật Học Hội ở Huế ra đời. Ông Lê đình Thám, một cư sĩ thành tâm ra mở rộng đường tu. Từ đó ở thần kinh và khắp các tỉnh Trung-kỳ, người ta biết có chùa và có Phật. Chữ xưa

— Lâu ngày không gặp bác gái, không biết bác yếu đã thật mạnh chưa?

— Thì anh cứ trông tôi đây thì rõ chứ còn phải hỏi han gì nữa!

kia 72 cảnh chùa đẹp của Đế thành chỉ dành dấu cho một thời vinh quang của Phật giáo, cho một kỷ niệm bác ái của hoàng gia hay cho sự tô điểm mà đất Tràng-an cần phải có. Ngày ấy người ta biết chùa hơn biết Phật. Và tiếng chuông chùa không thức tỉnh, chỉ biết ru người trong cảnh mộng triền miên.

Cho đến hôm nay, dân thần kinh mới biết ngày Phật và ngỡ ngỡ tưởng Phật ra đời đầu trước bốn, năm năm.

Chùa Từ-dâm

Chùa hội quán làm theo kiểu mới, nét mạnh và đẹp. Vào chùa, người ta không còn cái cảm giác nặng nề hay chật hẹp của nhiều nơi chùa cổ. Trái lại, ở đây rộng rãi thênh thang, tha hồ ánh sáng vào và hương hoa thoảng. Và tưởng có kiểu chùa mới này mới đúng câu: Cửa từ bi không hẹp với ai.

Chỉ tiếc chùa làm chưa xong, nên cửa tuy không hẹp nhưng vào ra vẫn khó.

Trộn ngày mồng tám, khách thập phương đến chùa lễ Phật không ngớt. Người đủ hạng, áo đủ màu, và dân đủ tiếng.

Tôi đang đứng trước sân chùa chưa biết có nên vào hay không, thì một nhà sư tiến đến chấp tay hỏi:

— Thưa ông, ông có phải là ông Tiến không?

— Dạ không.

Nhà sư quay đầu nhìn ra đường có vẻ trông ngóng.

— Ông Tiến có hứa trưa nay lên chùa dùng chay mà sao chưa thấy. Tôi đang tiếc thắm không nhận

liều là ông Tiến, thì may nhà sư đã quay lại nói:

— Xin ông bỏ lỗi cho. Mời ông vào chùa dùng chay cho vui.

Không nói, các bạn cũng biết tôi « bỏ lỗi » liền.

Thành phố Huế

Không ai dẫn ai, dân thành phố Huế đua nhau treo đèn trước hiên và trước ngõ. Mỗi nhà chế mỗi kiểu đèn khác nhau. Và không biết có được không, người ta đo sự thành tâm của họ bằng cách đếm đèn. Đường thành phố tự nhiên lấp nập lạ thường. Họ đi, không biết đâu, nhưng xem có vẻ vội vàng lắm. Ở góc đường nào, hãy gọi một cái xe thì người kéo xe đã tiến đến nói vội:

— Lên chùa Từ-dâm thầy cho hai giắc.

Thì ra tất cả đường thành phố đã quay về chùa Từ-dâm.

Đã dặn nhau từ trước, anh Trần thanh Mai và tôi đi quanh các phố để xem đèn. Đèn hoa sen, đèn trái bí, đèn con cá, đèn cái ly. Xem đèn hình ấy chỉ chọc cho mình thêm đói bụng. Chúng tôi liền đi xem đèn các tiệm ăn. Một vài tiệm nhất định cứ sát sanh và không mở cửa. Chúng tôi liền tìm đến tiệm khác. Lúc ngồi vào bàn, anh Trần thanh Mai liền nói:

— Hay chúng ta phải tìm những món chay ăn mới được.

Tôi biểu đồng tình ngay. Vì thế lúc bồi đem bàn kê thức ăn, chúng tôi chỉ lựa:

Bồ câu hầm tương.

Vịt nấu cháo.

Chả rán muối-mè.

Ăn xong, muốn tự tha lỗi, chúng tôi liền lý luận: mình không ăn thì họ cũng đã sát sanh rồi. Ăn tức là cứu người bán hàng khỏi lỗi, và cứu súc sinh hóa kiếp khác sung sướng hơn.

Lý luận xong, chúng tôi cảm thấy mình cũng từ bi như Phật.

Sông Hương

Một con sông đẹp không thể tưởng tượng. Giữa giòng nhiều chiếc thuyền hoa hết đèn và nhiều âm thanh du dương và uyển chuyển. Nhiều cây tháp đèn cao và đẹp mọc trên sông. Muôn nghìn hoa

XỎ NGỌT

NGƯỜI THẤP — Tại sao mắt anh bé thế?

NGƯỜI CAO — Nó bé vì nó ở xa.

sen có tháp đèn trôi dập diu giữa sông trông như ánh trăng vàng rây trên mặt nước.

Hai bên bờ sông Hương trên cầu Tràng tiền, người đứng xem đông nghịt. Chín giờ ở giữa sông có đốt pháo hoa. Hai bên bờ nhiều nhà đốt pháo theo.

Trên khoảng bốn cây số chiều dài, con sông Hương đã đầy đặc cả đèn và hoa.

Không biết cao hứng thế nào, một anh lính phủ-lít đứng bên cạnh chúng tôi đưa tay chỉ ra sông phê bình:

— Thật có đèn thì sáng sông.

Anh Trần thanh Mai nhìn tôi mỉm cười đếm:

— Một sự thật.

Người lính phủ-lít nói thêm:

— Phật Thích ca khác, và Phật A Di Đà khác.

Anh Trần thanh Mai lại đếm:

— Hai sự thật.

Thanh Tịnh.

mới có bán

CON DU'ÔNG SÁNG

của HOÀNG-ĐẠO

Sách giấy 200 trang giá 0p.50

Cùng của một tác giả

Tru'óc Vành Mong Ngủ'a

(mới in lại)

Giá 0p35

ĐỜI NAY

SÁCH HỒNG

LOẠI SÁCH CHO TRẺ EM

Giá độc nhất 0p10

MỖI RA CUỐN SỐ 3

CUỐN SÁCH

của THẠCH-LAM

nhạc lai:

cuốn số 1: Ông Đồ Bề của KHÁI - HUNG (mới in lại)

cuốn số 2: Con Cá Thần của HOÀNG-ĐẠO

ĐỜI NAY

THỂ THAO KHÁC LUYỆN TẬP THÂN THỂ KHÁC

của giáo-sư NGUYỄN-HỢP-VỸ

TÔI có thể, không chua ngoa, chia nhân loại ra hai hạng người: Hạng có luyện tập thân thể và hạng không luyện tập thân thể. Tôi lại — không xa sự thực mấy — chia hạng dưới này ra hai hạng nhánh, trái ngược hẳn nhau. Đây hai bức tranh để tả hai hạng trái ngược ấy:

1- Một tấm thân béo phục phịch những mỡ, cái bụng xệ xuống, đôi má bánh dức, cái cổ rụt và cái dáng điệu nặng nề ỷ ạch;

2- Thân hình gầy như cái que bộ ngực lép kẹp, cái lưng gù, màu da tái mét, và cái mồm luôn luôn than phiền đến những nỗi bức rộc khó chịu ở trong người.

Gặp những ngài quen biết thuộc về hai hạng ấy, tôi đều thành thực khuyên nên năng luyện tập thân thể và tôi quả quyết rằng nếu nghe lời tôi thì chỉ trong ít lâu sức khỏe sẽ tăng tiến nhiều và thân hình cho chỉ cuộc đời cùng sẽ tươi đẹp hẳn lên.

Có ngài vừa mới nghe tôi

khuyến như thế đã vội hèn hèn cười, làm rung động hẳn lên những tầng mỡ ở khắp thân thể, rồi hồn lên nói: « Ông tính tôi thì còn tập với luyện gì được! Đi bộ nhanh chừng từ đây ra đến đầu phố là tôi đã muốn « đứt thở », còn nói gì đến chạy với nhảy; chỉ nhìn thấy người ta phóng xe đạp qua trước mặt hoặc các cầu trường đá và chạy theo những quả bóng, tôi đã thấy chóng cả mặt, hoa cả mắt lên, chỉ muốn ngã ».

Có ngài thì nhẵn mặt lại, đôi mắt đầy vẻ thất vọng rồi thủng thỉnh đáp: « Tập võ! ông bảo tôi tập võ! Gầy gò như tôi thì chả biết những quả dấm có làm chết nổi một con muỗi dấm không, chứ nếu bị người khác dấm khế một cái, tôi cũng đủ gãy xương

sống mà chết ngoẻo ».

Cả hai ngài đều lăm. Cả hai ngài đều lẩn lộn thể thao và sự luyện tập thân thể.

Đã đành đối với thân thể hai ngài, sự chơi thể-thao chỉ còn là sự mò trắng đáy giếng. Sau 20 năm, 30 năm trời sống một cuộc đời hoàn toàn lười biếng, không làm một việc gì phải khó nhọc đến thân, các bắp thịt bấy giờ đã dần dần ra, các khớp xương đã cứng nhắc lại, quả tim đã yếu hẳn đi và những tầng mỡ nát nhèo đã chiếm khắp cả các bộ phận trong người, làm cho các cơ thể sai lệch đi, bấy giờ không còn hoạt động được điều hòa mạnh mẽ như trước nữa. Sự

nhạy nhen, sự mềm dẻo và sức mạnh của xác thịt đã mất cả rồi; nếu bây giờ bắt nó phải chịu đựng những sự vận động quá mạnh như chạy, nhảy, vật lộn, đánh võ v... v... thì không những nó khó chịu nổi mà những cơ thể ở trong đã yếu sẵn nhiều khi còn sinh ra những sự biến (trouble organique) rất nguy hiểm nữa.

Trái lại, sự luyện tập thân thể theo lối khoa học sẽ giúp nổi các ngài được mãi nguyên nếu các ngài thành thực muốn « giáo hóa » lại cái xác thịt hư hỏng của các ngài.

Luyện tập thân thể là một môn vận động rất điều độ có qui củ, phương pháp rõ ràng. Chương trình huấn luyện phải theo cái luật từ từ tiến bộ (progression) đi từ cái nhẹ nhàng, dễ dãi cho đến cái nặng nhọc, khó khăn; từ cái cần thiết cho đến cái phụ và phải thích hợp với tất cả các trường hợp về sức khỏe của mọi người.

Vì dụ như bây giờ bắt đầu tập luyện thân thể thì trước

hết ngài bắt buộc phải học thử cho thật đúng cách (éducation respiratoire) làm sao cho sự hô hấp được mạnh mẽ và phải đợi cho các giây thần kinh trong người thật quen với số đường khí trong cơ thể nhiều gấp mười trước. Thứ nhì, ngài phải tập sao cho các khớp xương đã bị hạn đi lâu năm, nay lại được trơn tru như lúc còn trẻ tuổi. Thứ ba ngài mới tập đến các cách làm cho các bắp thịt « sống » lại để cho mọi sự cử động được nhẹ nhàng, dễ dãi; và cuối cùng mới đến các môn vận động mạnh mẽ, mục đích là làm cho các lớp mỡ phải tiêu đi, những bắp thịt càng ngày càng lớn lên, cứng lại để đỡ ép các cơ thể vào đúng chỗ và làm tiết tất cả những chất độc ra ngoài.

Nói tóm lại sự luyện tập thân thể là một phương pháp vận động không những chỉ có ích cho những trai tráng thanh niên muốn gìn giữ mãi cái vẻ trẻ trung, khỏe đẹp của mình, mà còn có thể giúp cho những người ốm yếu, hoặc béo quá, hoặc gầy quá, hoặc bị bệnh táo kiết, hoặc có một bộ phận trong người bị suy nhược, nhờ đó mà có thể trong ít lâu trở nên tốt tươi cường tráng được.

Cuối cùng tôi xin kết luận bằng một câu nhắc lại:

Thể thao: những sự vận động,

nhiều khi tàn bạo, chỉ để dành riêng cho những người thực khỏe mạnh.

Luyện tập thân thể: 1- Môn vận động của tất cả mọi người, của cả những người già ốm yếu;

2- Phương pháp độc nhất vô nhị để gìn giữ cái trẻ trung, sự cường tráng và sắc đẹp của thanh niên.

Nguyễn hợp Vỹ.

CABINET D'ARCHITECTE
LUYỆN TIẾP, ĐỨC

42 Borgnis Desbordes, Hanoi
Téléphone: 679

MỘT CUỘC THI

N GÀY xưa các cụ ta chơi thơ, có nhiều cách thú vị. Cách thú vị nhất có lẽ là vịnh thơ trong bàn tiệc rượu.

Bốn năm anh em trong làng thơ họp nhau đánh chén. Men bốc hơi. Đầu chuyển choáng. Lúc đó chả còn gì thú bằng cất giọng tốt ngâm nga những bài thơ cổ. Gặp câu hay, ai nấy vỗ đùi, cười ha hả cùng tự thưởng một chén rượu thơm.

Nhưng đọc thơ người mãi cũng chán, anh em bèn cùng nhau vịnh thơ chơi. Một người ra đề. Một người hạn vận. Rồi lần lượt theo thứ tự tuổi hơn kém hay địa vị cao thấp, mỗi người đọc bài thơ của mình. Hay thì anh em thưởng một chén rượu, mà dở thì anh em phạt cũng một chén rượu — chén rượu phạt có lẽ cay hơn chén rượu thưởng.

Chúng ta sẽ đề cuộc thi thơ ra cuộc thi kể chuyện. Thi dụ anh em cũng bốn năm người ngồi chơi nói chuyện phiếm. Một người bàn: « Bấy giờ chúng ta mỗi người kể một câu chuyện. » Hẳn một người khác hỏi chuyện gì. Và một người thứ ba nêu ra một phương diện, một đầu đề. Chẳng hạn kể chuyện về ái tình, về ma, về chơi ngông, về đi hát quít, vân vân.

Chính chúng tôi muốn bày một cuộc thi như thế. Thi « truyện vui có đề. » Viết một truyện vui bất cứ về việc gì, bất cứ về việc chuyện gì đã xảy ra hoặc cho mình hoặc

Thi truyện vui có đề

cho bạn mình, như thế kể cũng đã khó. Viết một truyện vui bắt buộc về việc gì, có nhiên lại càng khó. Nhưng có một thể cách chơi văn của chúng ta mới thú.

Kỳ này đầu đề câu truyện vui như sau này:

Hai người đi chơi mát. Đến phố hàng Khay, một người thấy khát bảo người kia: « Đi uống bia đi, anh có tiền không? » Người kia đáp:

— Không, còn anh?

— Tôi cũng không có xu nào.

Người này bỗng cười nói:

— À phải, chúng ta vào sở Cảnh sát uống bia với ông chánh cầm.

— Anh quen ông ta?

— Không, nhưng tôi đã có cách.

Vậy các bạn hãy kể câu truyện vui ấy, và phải tìm ra cái cách thần diệu và tự nhiên — cần tự nhiên — để được uống bia với ông chánh cầm sở cảnh sát Hàng Trống.

Truyện nào hay nhất sẽ đăng trên báo Ngày Nay, và chúng tôi sẽ tặng tác giả một năm báo Ngày Nay, một cuốn sách của nhà xuất bản Đời Nay.

Kỳ sau sẽ có đầu đề khác.

N. N.

Xa gân

(Tiếp theo trang 5)

Từ bi quá độ

ĐAO Phật độ này như có cơ phục hưng hay sao mà có lắm diêm lành xảy ra như vậy? Tin sư nữ già hiệu ở chùa Long-Vân trong Nam vừa đoạn, đã đến chuyện chùa Bà Đanh.

Chùa Bà Đanh là một ngôi chùa cổ bên bờ sông, liền núi hòn ngọc tỉnh Hà-nam. Chủ trì là một sư cụ (chừng ni-sư cụ) ngoài sáu mươi và một ni cô gần ba chục tuổi.

Ngày thường, chùa này vắng vẻ lạnh lẽo như một nơi linh địa. Bỗng một hôm gần đây, ni cô đương ở trong nhà hậu chợt thấy một người quần áo nâu, tay cầm liềm, sừng sọc vào chùa quặt măng bắt mỡ cửa cung. Ni cô chưa kịp hỏi han, thì y đã nổi giận cầm gậy đánh phá. May sao ni cô chạy được và bỏ làng đến cứu.

Dân làng kéo đến thì thấy người kia cổ trần như phệnh đượng, ngồi ngay trên bệ thờ gian giữa sát ngay cửa cấm cửa, không có vẻ sợ hãi gì, trái lại, bản còn quất thảo và ném phá đồ thờ một cách oanh liệt: nào hương công đồng, nào bát hương, nào đồ bình, đá hương, nào lư hương, ngọc lộ, nào đèn nến, nào hạc đồng, người khách lạ dờn ấy đều ném bẹp dùm hay vỡ tan ra cả. Thậm chí pho tượng ông Hộ pháp và pho tượng Phật bà cũng bị ném sứt mẻ hết. Khiến người ta nghĩ thầm rằng: « Phật bà thì còn có thể từ bi ngồi im chịu kém, nhưng còn ông Hộ pháp, lực lưỡng là thế, oai phong là thế, mà cũng đánh ngay râu chận nhực, thì còn trời đất nào nữa!

Vì ông hộ pháp bắt lực quá độ như vậy nên người khách kia mới tác yếu tác quái được non ba giờ đồng hồ, khi đến nhà chùa thiệt hại la lùeng. Mà sau, sức thần không làm nổi, phải nhờ đến sức người

mới xong. Dân làng đem chiếu chăn ngáng các vật ném, rồi sấn vào chụp được kẻ ngang tàng kia, và cố tra hỏi xem vì lẽ gì anh chàng đã hành hung như vậy. Anh chàng trả lời rằng đi chợ qua chùa thì tự nhiên đâm vào làm những gì hân cũng không nhớ nữa, và đã bị đem giải lên tỉnh lấy cung.

Nhiều người bảo anh ta lo ăn ở nhưng kẻ thừ giả thì cho rằng anh ta bị ma làm, bắt vào đập đồ chùa

cho hổ ghét. Có điều đáng lạ, là chùa của bụt, mà bụt thì phép thần thông rất nhiệm màu, vậy vì đâu lại dễ ma vào quấy rối đành ngồi im chịu đòn: phạt có từ bi thất nhưng đâu lại từ bi đến nỗi nước này!

Thế cho nên có người bảo Bụt ở chùa Bà Đanh buồn vì quanh hiu quá, nên cố làm ra thế để dân làng kéo đến cho đông hơn ở chùa Quán sứ ngày giăng kinh, và vì thế, cho thiên hạ họ bớt rêu rao rằng: « Vắng như chùa Bà Đanh ».

T. Văn

Sách Báo mới

Chúa nhật, tuần báo chánh trị, văn chương và mỹ thuật, số 1, ra ngày 19-5-40; giá mỗi số 0.10.

Báo quân: 186, Rue d'Espagne à Saigon.

Thư của ông Đào-tiến-Bạt, giá 0p.60.

Việc chính trong tuần lễ

Chiến tranh ở Âu-châu — Tại Na-Uy quân Đồng minh và Đức vẫn đánh nhau kịch liệt quanh vùng Narvik và Stevanger. Tại biên giới Pháp Bỉ, Đức dùng chiến xa, phi cơ đánh vào tỉnh Valenciennes và Mênin. Tại phía Bắc nước Pháp, sau khi lấy được Abbeville, Boulogne, đại đội quân Đức tiến lên đánh cửa biển Calais. Phía quân Đồng minh Anh Pháp bị chống lại rất dữ. Hôm 28 mai — Không báo cho Anh Pháp biết vua Léopold III Bỉ hạ lệnh cho quân đội Bỉ hàng Đức mở đường cho Đức thẳng đến Dunkerque, chánh phủ Bỉ đã truất ngôi của Léopold và tổ chức là phản bội.

Việc Trung Nhật — Độ này Nhật dùng phi cơ rất nhiều: Hôm vừa đây cho sáu toán chia đi đánh phá Thành Đô (Tứ Xuyên) và Tân Đường (Quảng Đông). Lại hôm 27 mai cũng có một đội phi cơ Nhật đến đánh Trùng Khánh. Tại mặt trận phía Nam Sơn Tây Nhật dùng hơi độc đánh quân Tàu. Sự thiệt hại không mấy.

Phạt xe đạp không đèn — Tòa Đốc-Lý Hanoi vừa cho biết: Từ nay xe tay và xe đạp đi đêm không đèn sẽ bị phạt thật nặng từ 6p60 đến 9p00. Phải có đủ đèn trắng đằng trước và đèn đỏ hoặc kính đỏ đằng sau, mới đủ lệ.

Nạn khan giấy — Vì giấy in báo khan quá, nên từ hôm 21 mai 1940 trở đi, các báo xuất bản tại Paris đều nhất loạt ra có 2 trang thôi.

Tại Đại hội nghị — Bên đầu Jinh này, Đại Hội Nghị Đông Dương sẽ họp

để bầu lại: ban Trị sự và Ủy ban Thường Trực sẽ họp tại Hanoi.

Thuế lợi tức giảm một nửa — Từ nay đến 31 décembre 1940, các lợi buôn khi đem trước bạ giấy má hoặc văn tự vẫn được trừ 25 phần trăm. Về thuế lợi tức thì vừa có lệnh giảm đi một nửa luôn trong 20 năm liền.

Đối với viên chức làm hại việc quốc phòng — Trong thời kỳ chiến tranh công chức nào hoặc trong khi làm việc hoặc ngoài giờ làm việc mà cố động cho một đảng chính trị đã bị cấm hay hành động có hại cho việc quốc phòng sẽ bị bãi chức ngay tức khắc. Công chức nào cố cản trong đảng chính trị đã bị cấm mà không công nhiên xin ra đảng ấy cũng bị huỷ bỏ chức ngay.

Con các binh sĩ được miễn học phí — Chính phủ đã có lệnh: miễn học phí ở ngoài (externat) và tiền thuê sách tại các trường Đệ nhị cấp cho hết thảy con các binh sĩ Đông dương hiện đóng tại Pháp hay ở ngoài mặt trận.

Nên đến xem: Tại nhà Hát Tày Tối thứ bảy 1er Juin 1940 Một buổi hát đặc biệt do các viên chức Tòa Đốc-Lý Hanoi tổ chức.

CẦU Ô

Tìm việc làm

Nhận dạy các học sinh thi concours vào các trường thành trung và những người muốn luyện thêm pháp văn và toán pháp. Hời: 35, Route Mandarine, Hanoi.

PHÓNG ĐĂNG

(Tủ sách mới)

ĐÃ CÓ BÁN:
Tiền - thuyết của
NGUYỄN - TỐ
giá 0p30 trước 0p20

Một thiên tiểu-thuyết rất hoạt động, rất phóng đăng, có thể là một thành-tích để đánh dấu vào xã-hội hiện-đại. Sách và bìa in rất đẹp, giấy ngót 100 trang.

MINH-PHƯƠNG XUẤT BẢN

TỔNG PHÁT HÀNH TẠI BẮC-KY

Librairie Centrale
60, Boulevard Borgnis Desbordes, Hanoi

Vẻ đẹp có duyên, có sức cảm động của các bạn nữ sinh là ở chỗ mắt. Sao các bà các cô ở âm hai mắt bằng ống kính nhòm nhòm làm râm mắt, chảy lưm bại hay mất cả vẻ đẹp của mắt. Xin hãy thử dùng ngay ARCANIL là thứ thuốc không làm râm mắt và không chảy. ARCANIL làm giải tức thì ống lông mi không cần phải che đầy hay làm cho mắt sưng đỏ ở các đầu lông mi. ARCANIL 9 màu, thêm ARCANIL-SANCOLOR để sửa và uốn cong lông mi. Với ARCANIL lông mi sẽ giải, bóng, mượt và cong một cách tuyệt mỹ, mắt nhìn có vẻ thâm thía và có ý nhị.

Đại-lý độc quyền
COMPTOIR COMMERCIAL
59 Rue du Chanore — Hanoi

ARCANCIL NE PIQUE PAS

— Các cháu nhà tôi thì gầy thế này, bà thì gầy mà các cháu lại mập mập như thế!
— Ấy chỉ có với đồng học thôi đấy mà bạn cho chúng nó đi Đờ-lơ Tam-đo. Bà nhớ nhé Nhi khoa Đờ Đờ số 8 của bác VÔ-VĂN-VĂN

CABINET D'ARCHITECTE
LUYEN, TIẾP, ĐỨC
 42 Bognis Desbordes, Hanoi
 Téléphone : 679

Ouverture
LE SAMEDI
14 OCTOBRE
1939

CABINET
PROPHYLACTIQUE

du docteur **HY**
 Ancien Interne de l'Hôpital
 St Lazare de Paris
Spécialiste des ma-
ladies vénériennes

Ouverture en per-
 manence la nuit de
 22 heures à 6 heures
 du matin

POUR tous soins
préventifs con-
tre les maladies
vénériennes
 (Dépôt de l'hôpital Hoa-Lieu)

N. 2 — RUELE HỘI-VŨ

DOCTEUR
NG. MANH THAN
CLINIQUE ET MATERNITÉ
CABINET MÉDICAL
 49-51 Avenue du Grand-Bouddha
 Téléphone 330

Médecine générale et infantile
 Dermato - vénérlogie
 Rayons X — Rayons U. — Vet I.-R
 Diathermie — Ondes Courtes
 Courants Galvano — Faradiques

CONSULTATIONS
 Matin : 8h. à 11h.
 Soir : 3h. à 6h.

Docteur
CAO XUÂN CẨM
 de la Faculté de Paris. Ancien Médecin
 Chargé de l'Institut antivenérien de Huế
 Chứa đủ mọi bệnh. Chuyên trị
 Nội - thương và bệnh Hoa-liêu
 Khám bệnh tại:
 153 Henri d'Orléans — HANOI
 (Phố Cửa Đông, cạnh hội Hợp-Thiện)
 có phòng dưỡng bệnh

Sách:
Nói chuyện nuôi con
 bán tại hiệu Thụy Ký 98 Hàng
 Gai (Rue du Chan re), — Han
 Giá 0p35 — một quyển

*Tác bạn cho hiam rã
 thì những nưon có cầu
 Chua rã của ôi!*

*Vậy nên dãi cho dãi
 BRILLANTINE CÉCÉ mà dùng xé vừa y
 Thủ dãi dãi nổi tiếng thơm và tốt*

*Bởi thế các bác đại diện chủ
 đại tư bản Nam Kỳ mới khi
 đánh xe hơi ra châu thành
 đến mua chui năm bảy
 chục xe về cho gia-
 quyến dùng*

Trú bán tại:
 Các cửa hàng tạp hóa lớn
 Khắp Trung-Nam-Bắc-Ky

Các ngài muốn dùng
Chemisettes
Maillots de bain
Pull'over laine
CÉCÉ

CHỌN SÁCH MÀ ĐỌC

MỚI XUẤT BẢN:

Cô gái giặt sa giá 0p.35

Tức là bộ Tây-Thị tiêu-sử do ông Phạm-tế-Tiếp dịch. Cuốn chuyện tả rõ Tây
 Thị từ lúc còn nhỏ ở nhà quê, cho đến lúc khôn lớn đi theo Phạm-Lãi phiếm
 du Ngũ-hồ !
 Đọc « Cô gái giặt sa », người ta tưởng như sống ngay bên cạnh Tây-Thị.
 Đọc « Cô gái giặt sa » người ta hiểu rõ hết tâm sự của Tây-Thị. Trong
 truyện lại có cả bài thơ của Tây Thị tập làm trong lúc hồng mắt ở hồ sen, và
 bức thư của Tây Thị gửi cho tình nhân khi xa vắng. Chuyện diễm tình mà
 lại có đủ cả trung, hiếu, tiết nghĩa !...

Đời vô định giá 0p.40

Tiểu thuyết của Phạm-ngọc-Khoi. Vì được nhiều độc giả hoan nghênh nên
 đã in lần thứ hai. Trước khi in ông Khoi nói:
 « ... Nếu đưa 10 người xem thử mà thấy 9, 10 người khen thì hãy
 nên. Nếu còn đến 2, 3 người chê thì không nên in... »
 Ông Lê-tràng-Kiều nói:
 « ...vấn ông Khoi viết cần thận... »
 ông Cường-Sỹ nói:
 « ...vấn « Đời vô định » không chê được... »
 Ông Thiệu-Hùng nói:
 « ... Cuộc « Đời vô định » được hoan nghênh vì có câu « ...Cuộc đời
 của thằng con trai là phải chìm nổi như cánh bèo mặt biển, phải lung
 lạc như thú rừng trong rừng, phải rậm rạp như phong ba bão táp ; nó
 không thể lặng lẽ như mặt nước hồ, im lìm như cánh đồng hoang,
 hay du dương nư tiếng đàn cầm trong phòng khuê nữ... »

Hãy đọc: **ĐỜI VÔ ĐỊNH** của P. N. Khoi

Cuốn « **Giang Sơn vắng chủ** » của Tam Lang bị Kiềm Duyệt bỏ nhiều
 quá nên không in được, các bạn lượng thứ. Đang in một cuốn rất có giá trị
 để đền đáp lòng tin yêu của độc giả.
 Ở xa mua sách bằng timbres, gửi thư về.

« ÉDITIONS CHOISIES »

Publication mensuelle des œuvres littéraires Annamites
 BUREAU : 62, RUE TAKOU — HANOI

CHỈ GIỮM

AI MẮC BỆNH LAO

Bệnh ho lao, ho ra máu, ho khạc
 khạc, ho có đờm trắng, xanh vàng,
 mỗi thối, bình nhơn có khi bị thành
 nóng lạnh, mà đã điều trị thuốc Tây,
 Nam không dứt, nên uống thuốc gia
 truyền của cụ **TRỊNH HẢI LONG** (nội
 to ông đốc học Hào). Thuốc đã cứu
 đàng muôn ngàn người. Có 2 thứ:
 thứ 5p. và thứ 3p.50. Ở xa mua
 thuốc gửi mandat cho ông:

TRỊNH-VĂN-HÀO, Directeur Ecole
 Villa n° 110 rue Vassoigne
 Tânnh, Saigon

TATTA
Thanh niên
 ĐƯỢC MẠNH
 ĐỀU NỘI:
 CHỈ CÓ THUỐC

Cô tình
ích thọ

DÚT
TUYỆT

BÌNH

MỘNG TINH
DI-TINH
HUỆT-TINH
 BÁN TẠI

VO DINH DAN

323. MARIN S. CHOLON
 118. ESPAGNE, SAIGON
 4. OHIER R. PENH
 8. CANTONNAIS
 HANOI

Mua các thứ tem cũ

Đóng giấu rồi. To và nhỏ. Giá từ
 1p00 đến 40p00 một trăm cái
 Biên thư: M. N. K. Hoàn village
 Yên Phụ près Hanoi.

Luthart

BÚNG TIẾNG
KÊU
ĐẸP
BỀN

**Guitares
Banjos
Violons**

Mandolines et
accessoires de
Lutherie
DƯƠNG THIỆU TƯỚNG
57, Rue du Chanvre 57
— HANOI —

C'est écrit :

Tôt ou tard vous achèterez
des chemises à col **Baleiné**
et **Trubénisé** chez votre
chemisier spécialiste

THUAN THANH LONG

15, Rue du Riz — Hanoi

Agent à Namdinh :

BAZAR AU BON MARCHÉ

140-142, Paul Bert

— Nam-dinh —

MỖI NHÀ NÊN CÓ MỘT CUỐN

VUA QUANG TRUNG

Còn sống lại những trận chiến tranh kinh thiên động địa
của bậc Dân Tộc Anh Hùng nước Việt Nam ta. (Lịch sử
tiểu thuyết Dân Tộc **Phan-trần-Trúc** soạn, nhà in Lê
Cường Hanoi xuất bản, in gần xong, giá **Op.50**)

LỖ' BƯỚC SANG NGANG

một tập thơ xưa nay chưa từng có, của nhà thi sĩ
Nguyễn-Bính. Nhà in Lê Cường in bằng giấy *Ofset*
gần xong, giá **Op.50**

LAN HỮ' U

Một cuốn tiểu thuyết tình đã được khắp các bạn thanh niên tán
tiên hoan nghênh, lại được cả các gia đình hay còn theo khuôn
phép cũ, cũng thi nhau mua cho con cháu đọc.

Tiểu thuyết của **NHƯỢNG-TỔNG** : Một nhà văn, một nhà chính
trị đã được quốc dân yêu mến từ lâu và nhớ mong mãi
cho tới nay.

Lan-Hữu đã được báo *Tin Mới*, *Việt Báo*, *Hanoi*
Tân Văn phê bình, đặt lên trên những tiểu thuyết cổ giá
trị hiện nay.

Có bán khắp các nơi, giá **Op.50**. Mandat mua sách gửi cho
Lê Cường 96 route de Huế, Hanoi.

*Soir de
Capri*

48, FERBLANTIER
HANOI

AN-THAI

GRAND FABRIQUE
DE POUSSE-POUSSE

Gặp khi gió kếp mưa đơn,
Dùng xe **AN-THAI** chẳng
con có gì.

Có bán đủ cả : Vải, Săm, Lốp
và đồ phụ-tùng xe-tay
N. 2, Rue Nguyễn-Trọng-Hiệp
HANOI

Mat đẹp như xuân
Ngày xuân về mặt muốn tươi đẹp rực-rỡ, nên
sữa điện, da sẽ không bao giờ hư như : nê
bất gió, bất nắng, giám sẵn, to da, v. v...

ai mỗ mỹ viện

Nên mua máy uốn tóc : 100p. — 200p. — 400. — đến
1800p. — Máy điện Rayon Violet : 80p. — 150p.
Máy sấy tóc : 25p. — 350p. — Máy uốn
lông mi : 0p.90 — 12p.00 Máy điện
Máy điện Massage (soa nắn) : 9p. —
45p. — 240p. — Máy làm nở vú
(ngực đàn bà) 40p. — 380p. Máy
điện kẹp mũi làm dọc dừa 485p. —
tondeuse điện : 70p. — Douche pul-

Thân đều, ngực (vú) nở, dáng đi đẹp. Chỉ dùng
điểm-trang giữ gìn các lối lịch sự. Giá sửa
MỘT ĐỒNG. Răng đen, trắng. Uốn nhuộm tóc.
MY VIEN AMY 26 Hàng Than Hanoi

hiệu hót tóc ?

vérisateur điện 60p. — Vibro Masseur Standard
◆ 18p. — Kim uốn tóc thường : 1p.30 —
◆ 9p.50 — Thuốc uốn tóc permanente
◆ 1p. — 2p. — 3p. Purma (fabrication
américaine) làm lông mi dài cong
◆ Nếu mua máy, xin dạy cách làm
◆ cần thận, chắc chắn. Amy đại-lý
◆ các máy sửa đẹp Pháp — Anh —

**Thuộc Quân
và xi - gà**

MELIA

hút êm động
và thơm ngon

Đại-lý độc quyền **L. RONDON et Cie Ltd**
21 Boulevard Henri Rivière — Hanoi